

Kiek debesuota, temperatūra iki 90 laipsnių. Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:28.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTERNET
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI

Kaina 5c

Midwest Inter. Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Liepos-July 7 d., 1954 m.
Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

Price 5c

158

KOMUNISTU ARMIIJA SUPA HANOI KARO BAZE

KONGRESO NUVEIKTIEJI DARBAI

Atostogos numatytos liepos mėnesio pabaigoj

WASHINGTONAS, D. C. — Daugumos partijos vadas Senate William Knowland išreiškė viltį, kad iki liepos 31 d. Kongresas galės apsidirbti su skubiais įstatymais ir išvažinėti atostogų.

Ligi sesijos pabaigos bus dar išleista visa eilė įstatymų, kurie dabar baigiami svarstyti specialiose komisijose arba jau yra nubalsuoti Atstovų rūmuose arba Senate.

Kova su vidaus priešais

Atstovų rūmai jau nubalsavo 221 balsu prieš 166 vyriausybės pasiūlymą įteisinti FBI ir kitų saugumo agentų klausymąsi telefoninių pasikalbėjimų tarp įtariamų šnipų ir kitokių priešvalstybinių gaivalų. Senate šis projektas gali užkliūti, kaip ir kitas prezidento pasiūlymas — atimti pilietiškes už priešvalstybinę veiklą nuteistiems asmenims.

Namų statybos programa

Vyriausybės siūlyta namų programa iš 35,000 gyvenamųjų namų buvo atmesta respublikonų balsais, prie jų prisidėjus 61 demokratų atstovui.

Bet Senate šiai programai pritarė 66 senatoriai prieš 16. Tarp balsavusiųjų prieš šią programą buvo pažangieji respublikonai ir demokratai, reikalauję dar didesnės gyvenamųjų namų statybos programos. Bendrame Atstovų rūmų — Senato susirinkime teks ieškoti išeities iš skirtingų nubalsavimų.

Praplėst socialinį draudimą

Vienas iš svarbiųjų šio Kongreso nuopelnų laikomas prezidento naujos, praplėtos socialinio draudimo programos priėmimas. Atstovų rūmuose už programos praplėtimą pasisakė 355 atstovai, prieš tik 8. Pagal naują įstatymą senatės pensijos planas apims apie 10,000,000 žmonių daugiau, kaip ūkininkus, verslininkus ir kitus.

Atominė energija

Kongresui dar reikia išspręsti prezidento naują atominės energijos projektą. Pagal jį vyriausybė siūlo užleisti kai kurias atominės energijos sritis privačiai pramonei. Prašyta leidimo pasikeisti atominėmis žiniomis su sąjungininkais. Atitinkami Atstovų rūmų ir Senato komitetai jau pritarė tokiems prezidento pasiūlymams.

Parama užsienio sąjungininkams

Atstovų rūmai 260 balsų prieš 126 priėmė vyriausybės pasiūlymą paskirti šioms biudžetiniams metams, (jie prasidėjo nuo liepos 1 d.) \$3.5 bil. užsienio sąjungininkams remti. Šiuo klausimu demokratai pasirodė vėl didesni prezidento Eisenhowerio rėmėjai, negu jo partijos atstovai. Už balsavo 141 demokratas ir 118 respublikonų, prieš 79 respublikonai ir 47 demokratai.

Didžiųjų laivų kelias

Šis Kongresas priėmė daugiau kaip 20 metų senumo projektą — padaryti kurti su Kanada didžiųjų laivų kelią švento Lauryno upe, kad ja galėtų plaukti laivai iki 28 pėdų gremzlės. Iškasus šv. Lauryno upės vagą, žymiai atpigs prekių transporto.

Šis Kongresas priėmė daugiau kaip 20 metų senumo projektą — padaryti kurti su Kanada didžiųjų laivų kelią švento Lauryno upe, kad ja galėtų plaukti laivai iki 28 pėdų gremzlės. Iškasus šv. Lauryno upės vagą, žymiai atpigs prekių transporto.

Užkliuvo Havajai — Aliaska

Demokratai pastojio kelių respublikonų planams priimti Havajus į Jungtinių Valstybių tarpą. Jie kelių respublikonų pagalba nubalsavo, kad būtų kartu sprendžiamas ir Aliaskos priėmimas. Dabar šis bendras Havajų — Aliaskos priėmimo projektas turės dar ilgai palaukti, kol bus apsvaistytas ir priimtas.

Tafto įstatymo pataisos

Demokratų pastangomis buvo atmestos vyriausybės siūlytos pataisos "pagerinti" Taft-Hartley darbo įstatymą. Demokratai laiko T.-H. įstatymą iš esmės blogą, kurio negali pagerinti nei siūlomais pataisais priėmus. Visa organizuoti darbininkija yra prieš T. - H. įstatymą ir siūlomais pataisais, Ji reikalauja visiškai naujo įstatymo darbo santykiams normuoti.

Žemės ūkio politika

Respublikonai, remia naują vyriausybės žemės ūkio politiką, nepajėgę sudaryti pakankamą daugumą. Bet tokios daugumos nesurenka nė demokratai, reikalauja didesnių primokėjimų fermeriams. Kongresas turės sugaišti dar daug laiko, svarstant naują žemės ūkio programą.

Nauji mokesčių įstatymai

Šis Kongresas atliko didelį darbą, ištaisydamas senus mokesčių įstatymus. Naujieji įstatymai bus tokie, kokius siūlė prezidentas Eisenhoweris. Respublikonų, neremiančių prezidento, pasiūlymai buvo atmesti demokratų pagalba. Jie, senatoriaus Milikino vadovaujami, norėjo sumažinti mokesčius po \$20 nuo galvos. Bet abiejų sparnų respublikonai atmetė ir demokratų siūlymą, padidinti laisvą nuo mokesčių pajamų sumą šimtu dolerių (nuo \$600 iki 700 dol. — sen. George planas).

Mokslininkai gina Dr. R. Oppenheimer

Reikalauja vyriausybę keist saugumo nuostatus

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos mokslininkų federacija iškritikavo Atominės Energijos Komisijos galutinį sprendimą Dr. Roberto Oppenheimerio byloje ir paragino prezidentą Eisenhowerį pataisyti jo naują įvestą griežtesnės saugumo taisykles.

Kaip anksčiau buvo pranešta, Dr. Oppenheimer, buvęs pirmosios atominės bombos gamintojas, buvo rastas toliau nepatinkamas ir neprileistas prie atominų ir kitų svarbių valstybinių paslapčių.

Pulkininkas Elfego Monzon (kairėje) ir pulkininkas Carlos Castillo Armas, sukilėlių vadai, įteigė tautinį palocių Guatemalos sostinėje. Karinė sargyba atlydėjo pulkininką Armas, kuris su pulk. Monzon susitarė dėl valdžios sudarymo.

GVATEMALA NUTRAUKĖ SANTYKIUS SU VISOMIS KOMUNISTŲ ŠALIMIS

Žada palikti praveistas prez. Arbenzo reformas

GVATEMALOS MIESTAS. — Naujoji Gvatemalos valdžia, kurią įveda ir sukilėlių du vadai, paskelbė, kad ji sieks išrauti komunizmo šaknis namie ir kad laikantis šio kurso ji nutraukia diplomatinis santykius su Sovietų Sąjunga ir visomis kitomis komunistų valstybėmis.

Vėliausios Žinios

— Buvusio prezidento Trumano sveikata tiek pagerėjo, kad jis tikisi už geros savaitės apeleisti ligoninę. Jam buvo padaryta dvi operacijos.

— Gynbos sekretorius Charles Wilson atvyko į Kanadą pasitarimams dėl bendros efektingos priešlėktuvinės apsaugos sukūrimo.

— Liepos 16 d. Atlanto vandenynė prasidės milžiniški NATO valstybių laivynų manevrai.

— Naujosios teroristų riaušės Tunisijoje žuvo 10 žmonių. Tarp žuvusių yra vienas prancūzų karininkas ir 2 marokiečių kareiviai.

— Iš prancūzų diplomatinio sluoksnio pranešama, kad Mende-France ruošiasi atvykti į Washingtoną ir išdėstyti savo politikos planus.

— Naujosios Zelandijos užsienio reikalų ministeris pasisakė už komunistinės Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

— Genevos konferencijoje pirmą kartą susitiko Kambodijos delegacija su Vietnamo komunistų atstovais tartis dėl įsiveržusios komunistų armijos atsiūkimo.

— Rytų Pakistano valdžia uždraudė veikti komunistų partijai. Šią sritį dabar valdo diktatūrinėmis teisėmis karo gubernatorius, paskirtas Karachi vyriausybės.

— Senato vidaus saugumo komitetas pradėjo tyrinėti komunistų įsiskverbimą į armijos švietimo įstaigas II pasaulinio karo metu. Du iškviesti buvę armijos pareigūnai atsisakė aiškintis į klausimus apie jų priklausymą komunistų partijai.

— Grįžęs iš Jungtinių Valstybių anglų ministeris pirmininkas Churchillis tuoj suaukė ministerių kabinetą svarstyti tolimesnę Anglijos politiką, laikantis Washingtono susitarimų.

— Nuo žemės drebėjimo Nevadaio Fallone mieste buvo sužeisti 12 karo laivyno jūrininkų, sugriuvus pastato stogui.

Amerika ištrėmė 3 SSSR diplomatus

Kremlius atsilygino tuo pačiu

WASHINGTONAS, D. C. — JAV pagavo 3 sovietų diplomatus bešnipinėjant ir įsakė išvažiuoti iš Amerikos.

Zinia buvo slepiama, manant, kad tuomet sovietai nesigriebs panašių trėmimo priemonių prieš JAV diplomatus. Bet sovietai taipgi apkaltino du JAV diplomatus, "špiūnų" ir pranešė, kad jie Sovietų Sąjungoje nebepageidaujami.

Ištrėmtieji rusai yra: pulk. Leonid Pivnev, karo atstovo pavaduotojas Washingtono; komand. Igor Amosov, laivyno atstovo padėjėjas ir Aleksander Kovolov, sovietų delegacijos prie Jungtinių Tautų antrasis sekretorius.

Sovietai ištrėmia: pulk. Howard Felchlin ir maj. Walter McKinney, abu JAV karo atstovybės Maskvoj nariai (pastarasis karo aviacijos attaches padėjėjas).

Valstybės departamentas nuėmė sovietų valdžios kaltinimus ir sako, kad tai yra tik atsisakymas už sovietų diplomatų — šnipų ištrėmimą.

ZEMĖS DREBĖJIMAS VAKARŲ PAKRAŠČIUOS

BERKELEY, Calif. — Antradienio rytą seismografai užregistravo stiprų žemės drebėjimą vakarinčiuose pakraščiuose. Pačiame centre, Fallone, Nevada, nutraukti laidai, ir padaryta šiaip mažesnės žalos.

UNITED PRESS TELEPHOTO
Sen. Hugh Butler iš Nebraskos buvo nugabentas kritiškoje padėtyje į laivyno ligoninę, kur įsai kita dieną mirė. Jis buvo 76 m. amž.

TIK GREITOS PALIAUBOS GALETŲ IŠGELBĖTI IŠ KITOS KATASTROFOS

Susitarė pasikeisti sužeistais belaisviais

HANOI, Indokinija. — Nespėjus prancūzams atsitraukti "strateginiais sumetimais", kaip Vietmintho komunistų armija užėmė evakuotąsias sritis ir pradėjo supti pačią pagrindinę karo bazę šiauriniame Vietname su Hanoi miestu centre.

IŠ VISO PASAULIO

Žydai nesusikalba su austrais

VIENA. — Moses Beckelman, vadovaujantis žydų delegacijai, pareiškė, kad Austrijos vyriausybė grįžo prie senojo nusistatymo nepatenkinti žydų reikalavimų, atsiesti jų aukoms, nukentėjusiems nuo nacizmo. Kancleris Julius Raab pareiškė, kad jis savaitės pabaigą duos naują atsakymą.

Tarp sovietų diplomatai — MELBOURNE, Australija. — Vladimir Petrov, pabėgęs sovietų špiūnų viršininkas, pasakojo specialioj australų komisijoje, kad buvęs jo viršininkas ambasadorius Generalov turėjęs iš seniau kerštą prieš jį. Ambasadorius jam sakė ir pranešė į Maskvą, kad Petrovo žmona kartą New Yorko drėbė Generalovo žmonai gabalu torto į veidą. Nuo tada Petrovas pradėjęs galvoti apie pabėgimą.

Tarp sovietų diplomatai

MELBOURNE, Australija. — Vladimir Petrov, pabėgęs sovietų špiūnų viršininkas, pasakojo specialioj australų komisijoje, kad buvęs jo viršininkas ambasadorius Generalov turėjęs iš seniau kerštą prieš jį. Ambasadorius jam sakė ir pranešė į Maskvą, kad Petrovo žmona kartą New Yorko drėbė Generalovo žmonai gabalu torto į veidą. Nuo tada Petrovas pradėjęs galvoti apie pabėgimą.

Čekai pagrobė 7 jankius

HEIDELBERGAS, Vokietija. — JAV armija pareikalavo komunistinę Čekoslovakijos paleisti vieną Amerikos karininką ir 6 kareivius, įsitikinęs, kad jie buvo pagrobti čekų sargybinių Vokietijos — Čekoslovakijos pasieny. Pasieny rastas automobilis, kuriuo amerikiečiai važiuavo.

Ryklys pagavo laivą

ST. PETERSBURG, Fla. — Žvejybos sporto laivą "Capt. Bae Strickland" pagavo už meškerės milžiniškas banginis ryklys pasileido su laivu ir jį vilko 18 jūrmilių. Laivas per radiją išsišaukė į pagalbą kitą laivą, į kurį nukėlė dalį meškeriojų.

Po 6 valandų kankinimosi su rykliu, galiausiai nutrūko meškerės virvė ir ryklys dingio Meksikos įlankoj.

Laimingos šventės

ZUVO "TIK" 600 ŽMONIŲ

CHICAGO. — Susisiekimo saugumo taryba džiaugiasi, kad šių metų Liepos 4 šventė pareikalavo mažiau aukų, negu buvo tikėtasi.

Iš viso Jungtinėse Valstybėse saugumo taryba džiaugiasi, kad šių metų Liepos 4 šventė pareikalavo mažiau aukų, negu buvo tikėtasi.

KINAS PAVOGĖS \$810,000

NEW YORKAS. — Amerikos policija suėmė kinų pirkli, kuris pavogęs iš Tautinės Kinijos vyriausybės fondų \$810,000.

Ku Chang, minėtas pirklys, buvo atsiųstas į Jungtines Valstybes užpirti karinių medžiagų. Tuos pinigų jis gavo iš generolo Pang Mow, kuris pabėgė į Meksiką su \$6 milijonais ir dabar atlieka kalėjime bausmę.

ZUVO 79 JAPONAI

TOKIJAS. — Hiroshimos apylinkė išsilejo upės ir apėmė didelius gyvenamųjų vietų plotus. Dar negalutinėmis žiniomis, jau surasti 79 prigėrusių japonų lavonai.

SLA Seimas ir naujakuriai

LAISVOJO TRIBUNA

Štai įvyko 48-as SLA Seimas Wilkes-Barre — tame paties Susivienijimo lopšyje. Ilgus metus SLA Seimas lankantieji gali pasakyti, kad jis mažai nuo skyrėsi nuo kitų seimų. Jeigu senos garbingos mūsų organizacijos—SLA reikalai nedaug keičiasi, tai ir seimų nuotaikos gali būti panašios į vieną kitą. Galima taip pamanyti.

Bet gyvenimas nestovi vietoje, kaip mes pastebime, nors ir tos pačios organizacijos raida stebėdami. Šiandien jau kitoki reikalavimai statomi ir Susivienijimui ir jo narių sudėtis neišvengiamai keičiasi.

I Seimą atvažiavo seni darbuotojai, tie žmonės, kurie išugdė Susivienijimą, kurie nuolat sietojasi jo būkle ir ateitimi. Seime matome vis tuos pačius veidus, kuriuos sutikdavom prieš keturius, ar net dešimt metų. Betgi šio krašto lietuvių gyvenime jau daug pasikeitė. Mes turim net keliasdešimt tūkstančių naujų ateivių. Daugumas jų gyvena po penktą metų mūsų tarpe, o kai kurie jau spėjo pasidaryti Jungtinių Valstybių piliečiais.

Naujieji ateiviai ir spėję šiame krašte įsitaisyti ir apsimaitinti, o kartais net nebūna už senus ateivius įsikūrusieji, šiandien turi visus galimus veikti lietuviškoje dirvoje.

Bet kurgi jie? Kodėl net ir šiame seime jų tiek, kad vienos rankos pirštų, rodos, pakanka, suskaičiuoti?

SLA Seimo atidarymo metu girdėjom nuoširdžius atsiminimus senųjų darbuotojų. Kai kas net nusiskundė, jog šiandien jėgos esančios jau nebe tokios, kaip anuomet. Žiūrėkim atvirai į susiklosčiusią padėtį. Aišku, kad negalime pasidžiaugti dėl naujųjų ateivių keistoką "susi-laikymo" nuo dalyvavimo bendrose lietuvių organizacijose.

Jau negerai, kad aplamai nedidelis skaičius naujakurių įstojo į Susivienijimą. Bet negalima pasakyti, kad jų taip mažai būtų kuopose, kaip mažai pasirodė seime. Tenka manyti, kad SLA kuopų susirinkimuose daugelyje vietų naujiems ateiviams buvo siūloma važiuoti į seimą delegatais. Jeigu jų vis tik nedidelis skaičius atvyko, tai gal būtų bijojo sugaišti, gal vengė išlaidų... O gal būtų jiems buvo neįdomu dalyvauti tokiam suvažiavime. Na, žinoma, galėjo būti ir kitokios priežastys. Bet visos menamos priežastys vis tik negali pateisinti tokio keisto, jeigu nepasakyti daugiau, naujųjų ateivių susilaukymo nuo visuomeninio darbo.

Šiuosykalbame apie SLA, bet panašūs vaizdas susidaro ir kitose organizacijose ir perdem

visame lietuviškame darbe šioje šalyje. SLA ir visam kitam darbu pasilieka vadovauti seni darbuotojai, tie patys, kurie ilgus dešimtmečius šį darbą dirbo.

SLA Seimo atidarymo metu visa eilė senų veikėjų pasakė graudžiai puskambėjusias kalbas. Iš jų atsiminimų matome, kad tolimoje praeityje jiems teko dirbti daug sunkesnėse sąlygose. Ir organizacija ir jie patys lėšų nepalyginti mažiau turėjo. Tekdavo visiems aukoti ne tik laiką, bet ir pinigus lietuviškiems reikalams. Tikrai taip yra, kad seni darbuotojai jau pailso, jau pats metas jiems ieškoti pavaduotojų. Šiuo ypatingai svarbiu metu lietuviška veikla jokių būdu negali būti susilpninta. Amerikos lietuviai negali nejausti tos didelės atsakomybės, kuri ant jų pečių užkrauta. Žodžiu, yra būtina, kad mūsų naujieji ateiviai išjungtų ne tik Susivienijimo veiklon, bet ir dalyvautų visame plačiame lietuviškame darbe.

Ar SLA Seimas ar kitų organizacijų suvažiavimai turėtų didesnį naujų ateivių dėmesį atkreipti. Ne savas visai atskiras organizacijos naujieji ateiviai turėtų kurti, bet visom išgalėm turi esamus lietuviškus židinius palaikyti.

Kalbėdamas SLA seimo pradžioje Dr. P. Grigaitis pasidžiaugė gražiais politinio darbo rezultatais. Lietuviai ne tik neatsilikio politinėje akcijoje nuo kitų, bet dar kitoms tautoms praskynė kelią. Vadinas, lietuviai, kai sujungtomis jėgomis dirba, sugeba didelių darbų nudirbti. Prie dabartinio sąmoningų lietuvių skaičiaus tiesiog gėda, kad mūsų Susivienijimas, išgudęs patriotinėje dvasioje ištisas kartas lietuvių ir stiprių savitarpiniuose santykiuose solidarumą, tik tiek šiandien narių teturi. Reikia Susivienijimą sustiprinti, reikia ir jo seimus papildyti naujom jėgom.

—Žilagalvis Senelis.

Šumuštas Baltimorėje, po 42 v. atsibudo Chicagoj

Baltimores, Md., biznierių 39 m. amžiaus Ch. R. Leatherman buvo surastas Chicagoj beklaidžioj State St., ieškodamas savo namų, kurie yra Maryland valstybėje.

Pasirodo, kad jis, vakare vykdamas ten iš savo įstaigos į namus, bus buvęs užpultas kažkokių banditų ir pagaliau atsidūręs Chicagoje, "atsibudęs" po 42 valandų. Jis maža tegali atsiminti, kaip tai visą atsitiko. Lyg esąs davęs piliulį.

Įvyki ėmėsi aiškinti FBI.

Neišsimokėjo vizitas policijai

Mr. Blakely, 36 m., 7301 Rhodes Ave., apsilankė Maxwell Ave. policijos nuovadoje, aiškin-damas, kad jo auto leidimas esąs pavogtas. Blakely yra vienos siuvimo mašinų kompanijos

agentas.

Policijos leitenantui pasirodė tai įtartina, nes pastaruoju metu tuo nevienu skundžiasi, tuo tarpu, kai jų leidimai suspenduoti dėl nusikaltimo eismo taisyklėms. Kai seržantas patikrindamas, kad jo auto leidimas prieš misterį Blakely esą išrašytas 11 įsakymų suareštuoti jį dėl

įvairių nusikaltimų eismo taisyklėms. Tada seržantas pareiškė, jog jis negalys surasti jo auto leidimo, bet galys pasakyti, kad Blakely neišeisias iš nuovados, nepadėjęs \$145 užstato.

Blakely pasiūkė savo bosą, kuris davė šį užstatą. Išėidamas iš nuovados Blakely pareiškė, jog jis niekada nepranešęs čia

tokių dalykų. Esą, būtų buvę geriau, jei jis būtų važinėjęs visai be auto leidimo.

Išleista 1907
Mokame iki 4% Sutaupom
OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Prižiūroje
Pinigai padėti iki liepos 10-tos
neša nuosimtį nuo liepos 1-mos.
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CAnal 6-1640

TELEVIZIJOS
RADIO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VEDINTUVAI - VESINTUVAI
TV BEI RADIO LEMPOM
DALYS - BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas
patyrusių inžinierių. Saziningas ir
geras patarnavimas garantuotas.
DANA TELEVISION
(sales-service)
3130 S. Halsted, DANube 6-6887

Enjoy Yourself in Comfort at
JOE'S BAR
a reputation for the finest
American Italian Dishes
FISH ON FRIDAYS
4720 INDIANAPOLIS BLVD.
Phone East Chicago 3289

FRANKS Live Bait and Sporting Goods
FISHING TACKLE OF ALL KINDS
Easy Credit - Terms
Minnows, Shiners, Gold Roaches,
Worms, Night Crawlers, Crabs,
Reelers, Soft Shells.
Coleman Lamps for Rent.
White Gas, Shot Gun Shells, etc.
Scott Atwater Outboard Motors
Get your Fishing and Hunting
Licenses here.
226-28 W. North Ave.
OPEN DAY AND NIGHT

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETJOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turio nauja didelį sunkvežimį,
specialius įrankius ir apraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GROvehill 6-7096

J. M. ROLL
DENGIA STOGUS IR ATLIEKA
ĮVARIJUS SKARBUS DARBUS.
Padarau vamzdžius, vandentekius
ir nuotekas.
Taisau įvairiausias rūšies stogus.
Darbo metu vėjo padaryti nuo-
stoliai apmokami apraudos.
APSKAICIAVIMAI VELTUI
Yards 7-6345

NERVINE
Alexander's Ner-
vine, kuri turėtų
veikti nuo nervų
ligų, yra mišinys
stiprių ir bran-
giausių šaknų,
žiedų, žievių ir
žolių, ir tas mišinys padeda nuo
visokių nervų suirimų, galvos
skaudėjimų, kvaišimų, išerijos,
rūpestio, susikrėtimto, nemi-
gos, karščiavimų, išgascio, per-
sidirbimo ir kitų nervinių nega-
lavimų. Gerdamas tą mišinį,
gauni maistą nervams. Šios gy-
duolės kainuoja \$5.00 svaras.
Už \$2.00 prisiunčiame 5 uncij-
jas. I Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penkta-
dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šes-
tadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30-9:30 val. ryto
iš stoties WOPa, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Save a "Sack" of Silver Dollars
in SERTA'S National
SILVER ANNIVERSARY SALE!

As Nationally Advertised
in and Guaranteed by
"GOOD HOUSEKEEPING" MAGAZINE

REPLACEMENT OR REFUND OF MONEY
Guaranteed by
Good Housekeeping
IF NOT AS ADVERTISED THEREIN

MADE BY A SERTA ASSOCIATE

Serta

SILVER ANNIVERSARY MATTRESS

Of Quality Usually
Sold at \$59⁹⁵
for only
\$39⁹⁵
Full or
Twin
Size

Matching Box Spring at Same Low Price
You Save \$20⁰⁰
Price Subject to Change Without Notice

SALE NOW ON
And Continues For Limited Time Only!

Never before in their 25 year history has SERTA presented in "GOOD HOUSEKEEPING" MAGAZINE a tufted mattress of such outstanding quality at a price so drastically low! Months ago SERTA planned for this sale event, using their gigantic, nation-wide purchasing power to buy fine fabrics and fittings at enormous quantity discounts. Now SERTA and this store are passing these tremendous savings right on to you in this outstanding 25th Anniversary Sale event! But we must warn you—this sale ends soon! so BUY NOW AND SAVE A POCKETFUL OF CASH ON LONG YEARS OF HEALTHFUL SLEEPING COMFORT!

By the makers of the "PERFECT SLEEPER" MATTRESS

NYLON-REINFORCED DECORATOR STYLED COVERINGS: Pastel tone color combinations in heavy-weight woven stripe fabric—reinforced with nylon for extra strength and durability. Ensemble-tailored with taped seams, handles, vents—in matching shades. Pre-built border holds shape, protects edge. Matching Box Spring gives ideal support and comfort.

HEALTHFULLY-FIRM INNERSPRING CONSTRUCTION! Hundreds of resilient coils "posturized" in center section with wire mesh "Perma-lator" give additional support—keep you level from head-to-toe, as doctors recommend. Comfortably-upholstered with many-layer cotton felt, fully-insulated with thick fibre pads.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st ST. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAmarket 1-2023

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

IŠ KANADOS

Hamilton, Ont.

Rusų bolševikų išradimas

Hamiltonė jau seniai buvo reikalingas geras laikrodininkas, kuris bent žmoniškai mokėtų sutaisyti laikrodžius. Europiečiai turi labai daug laikrodžių, kurie yra pirkti Europoje (vokiški, šveicariški ir t. t.), bet kurių visai nemoka sutaisyti kanadiečiai. Jau buvo daug atsitikimų, kad Kanados laikrodininkai visai atsisako kiek senesnį laikrodį pataisyti, bet siūlo savo niekam nevertus laikrodžius, kurie po kelių mėnesių sugenda ir mesk jį lauk...

Dabar Hamiltonė apsigyveno vienas latvis (jis kalba visomis Europos kalbomis ir net lietuviškai), kuris įsteigė laikrodžių taisymo dirbtuvę (170 James Street N.) pavadinant Atlantic Jewelry. Norėdamas jį išbandyti, daviau jam pataisyti 112 metų senumo laikrodį, kuris yra mano senelio atminimas dar iš caro laikų. Tą laikrodį padovanojo mano seneliui rusas už parašytą kavalerijai maršą. Laikrodis kurį laiką nėjo, nes buvo sudilusios 2 ašelės. Ir tikrai minėtas latvis taip gerai sutaisė, kad šiandien jis eina sekundės tikslumu. Prieš tai visi laikrodininkai buvo atsisakę jį taisyti.

Bet dabar apie rusų bolševikų išradimą. Kalbamas latvis man papasakojo vieną nuotykių su juo Rygoje 1940 metais, kada Latvija buvo okupuota bolševikų. Jis turėjęs didelį laikrodžių krautuvę Rygoje. Kartą pas jį užėjęs rusų kapitonas ir padavęs žadintuvą (budilniką), pareiškęs, kad padaryk 3 rankinius laikrodžius, o jei to vieno žadintuvo neužteks, tai, sako, galiu atnešti dar porą... Kada latvis pasakė, kad jis negali padaryti iš budilniko nei vieno rankinio laikrodžio, jam kapitonas pareiškė, kad tu ne laikrodininkas, bet gav... ir trenkęs duris išėjęs laukan. Aš paklausiau, ar tai nėra anekdotas, latvis pareiškė, kad tai tikra tiesa ir nei vienas žodis nėra praimanytas. Kaip lietuvų unijos mirusių veikėjų matot rusų bolševikai yra visą pasaulį pralenkę savo išradimais... —V. D.

Philadelphia, Pa.

NEVISAI TAIP

Birželio mėn. 12 d. Naujienose yra tilpęs Br. Dirmėno aprašymas apie Jono V. Griniaus laidotuves, kuriose apie vėlinies nuveiktus darbus lietuvių kalbėjo prof. Dr. J. Puzinas.

Tarpe kitų J. Griniaus nuveiktų darbų paminėtas ir jo bendradarbiavimas Vieniųbėje Lietuvninkų, vėliau išvirtsioje į Vieniųbę. Tai klaida. J. Grinius tautininkų spaudoje bendradarbiauti negalėjo, nes Vieniųbėje Lietuvninkų nuo širvydo laikų, ir Vieniųbėje iki dabar, buvo ir pasilikio tautininkų minties laikraščiai. Jiems A. Smetona buvo tokiu autoritetu, koku dabar yra Chief Stasys Lozoraitis. (Ta proga pastebėsiu, kad "čyf" angliškai reiškia viršininką, o šefu chief Amerikoje vadinamas virtuvės vedėjas).

Toliau buvo parašyta, kad J. Grinius už nuopelius lietuvių buvo apdovanotas Gedimino ordinu. Tai tiesa, bet nepastebėta, kad jis jo nepriėmė, tuo protestuodamas prieš tuometinį vadistinį Lietuvos režimą. O tai paraissta svarbi aplinkybė, nes J. Grinius visą savo amžių kovojo dėl kilnių demokratijos principų ir troško, kad ir Lietuvos valstybės tvarkymas būtų jais grindžiamas.

J. Grinius visą savo amžių dirbo dėl Lietuvos išlaisvinimo iš rusų caro ir vėliau iš komunistinės vergijos. Užtai jis nusipelnė daugiau negu Gedimino ordiną. Jis rinko aukas Lietuvos laisvės reikalams, dirbo prie sukilimo paskolos kuriantis nepriklausomai Lietuvai, bet už Gedimino ordiną neišsivadėjo demokratijos.

Geriausis jam paminklas būtų atskira knyga išleidimas jo biografijos. A. D.

KLaidos Atitaisymas

Aprašyme apie Brooklyno siuvenų "Naujienose" liepos 1 d. įsiskverbė viena nemaloni klaida, kur yra įskaityta tarp senų lietuvių unijos mirusių veikėjų ir J. Jonaičio pavardė. J. Jonaitis dar yra gyvas, o tik yra penmėsis... P. B.

"Pravdos" žodžiai apie rašytojų laisvę

"Pravda", pats įtakingiausias komunistų dienraštis Sovietų Sąjungoje, visu įniršimu puolė rašytojus ir šviesuolius, kurie, Stalinui mirus, pasisakė už laisvę politiką.

Pravda dvejus nepaprastai ilguose straipsniuose griežtai pasisako už stiprią partijos diktatūrą literatūros srityje. Tų straipsnių autoriai yra Aleksėjus Surkovas ir Vasilijus Jermilovas. Ten užsiuolami rašytojai, kurie praėitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje išdrįso reikalauti didesnės laisvės rašyboje. Dabar jie vėl įspėjami tvirtai laikytis partijos linijos ir marksistinės ideologijos literatūros ir kultūros srityse.

Dešimties dienų laikotarpį oficialūs komunistų partijos dienraštis nebūtų skyręs tiek daug vietos Surkovo ir Jermilovo straipsniam, jei ten nebūtų reikiama tik straipsnių autorių nuomonė. Po Stalino mirties Sovietų Sąjungos intelektualiniame pasaulyje buvo kilę aštrių ginčų dėl laisvės literatūros pasaulyje.

Jermilovo birželio 3 straipsnio taikinyje yra tie rašytojai, kurie siekė panaudoti laisvės nuotaikas po Stalino mirties.

Jis puola sovietų satiriką Michailą Zoščenko ir vadina jį tariamu apologetikos apaštalu. Šių metų pradžioje Zoščenko vardas buvo vėl bekylas. Sovietų humoro žurnalas "Krokodil" plačiai spausdino jo rašinius, kuriuose buvo kritikuojama redaktorių ir ideologinė

kontrolė, kuri slėgė Sovietų rašytojus.

Jermilovas puola ir literatūros žurnalą "Znamia", kuris paskelbęs naujus eilėraščius Boriso Pasternako, vieno iš žymiausių sovietinių poetų.

Surkovas ir Jermilovas daugiausia puola V. Pomerancevo straipsnį "Apie nuosirdumą literatūroje", kuris buvo atspausdintas pereinamųjų metų gruodžio mėn. "Novy Mir" numeryje. Buvo manoma, kad tuo straipsniu išreiškiamos mintys visų tų, kurie siekia didesnės rašytojų laisvės. Ten pasisakoma už meno laisvę ir reikalavimą, kad rašytojas būtų garbingas ir nuosirdus, o ne aklas partijos potvarkių vykdytojas, nors tie potvarkiai ir nesiderina su jo įsitikinimais ir gyvenimo tikrove.

Surkovas eina dar toliau ir, neminėdamas vardo, puola Iliją Ehrenburgą. Ehrenburgas savo laiku pareiškė protestą dėl reikalavimų, kad rašytojai komunistų charakterius, kaip darbo pirmūnus, pasižymėjusius kolūkininkus ir juos vaizduotų romanuose. Surkovas kaip tik ir nori, kad Sovietų rašytojai vaizduotų tokius didvyrius, nes tik tuo būdu galinti būti iškelta visa "vadinamojo sovietinio žmogaus didybė pasaulio akyse.

Tie straipsniai rodo, kad Malenkovas jau pasijuto esąs galingas eiti Stalino keliu ir vėl suvaržyti visų gyventojų laisvę. —E.

Roosevelt Furniture Pavasarinis birželio mėn. matrasų

\$1995 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ

TAISYMAS — SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdinai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais, kaip tai: tepimui, visai automobilio elektros sistemai, karboracijai, Pritęm ir sąžiningai mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai. Visiems mechanikams darbas vadovauja motorų specialistas Aleks. Šnielis. Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kožica ir V. Paalksnis.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.

4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

DEL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIA

ERDVIA IR PATOGIA SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENA ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovikų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

Dirbtini Dantys

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELES
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— 1 valandos darbas —

State Dental Plate Laboratory

1635 W. 47th St. Yards 7-4499
639½ W. 63rd St. WE 6-2608
944 W. 63rd. WAlbrook 5-2558

Dirbtini Dantys

Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELES
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi,
o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —

Cleveland Dental Plate Laboratory

2326 So. Cicero Ave. OL 2-7263
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street. AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

DR. G. SERNER

LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinus

Kreivas Akis

Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvę

756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.

Trečiadieniais tik susitarus.

Seštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas - Orthoplistas

Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.

Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinus.

Išgydo kreivas akis be operacijos.

Įveda netikrą - artificialę aki pagali.

Įveda netikrą - artificialę aki pagali.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas: YArds 7-6616

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinus.

Keičia stiklus ir rėmus.

Telefonas: YArds 7-7381

Priima: Vakareis nuo 6 ir 9 val.

Seštad. nuo 10 rto iki 4 po pietų

Treč. ir sekmad. pagal susitarimą

4701 S. DAMEN AVE. Chicago, Ill.

Take advantage now of unusual

service offer at special prices.

MOTOR—CHASSIS—TRANSMISSION

DIFFERENTIAL—RADIATORS—

FILTERS—OIL FILTERS—

BATTERIES

Rapid service by expert mechanics.

SIPLES SERVICE

Sheffield 2710

1—Indianapolis and Summer

2 Fayette and Bealle

HAMMOND, INDIANA

Attention Golfers VISIT IKE CHEVES, PRO. BIG OAKS GOLF SHOP

We fit you for your best

game with clubs of the

proper weight, length

and flex.

Terms available.

6800 W. Gunnison Ave.

Phone: UNderhill 7-9220

Lessons by appointment.

Skaitykite "N-nas"

Paveiksle matome Chicago Savings and Loan Association Valdybą, direktorius, auditorius, advokatus ir raštinės tarnautojus, kurie, Prezidento John Pakel Sr. vadovaujami, pasėkmingai, saugiai ir pelningai tvarko šią turtingą lietuvišką 14 milijonų dolerių finansinę įstaigą.

Chicago Savings yra antra didžiausioji lietuvių vedama taupymo ir skolinimo finansinė įstaiga Chicagoje, o iš virš 500 taupymo įstaigų visoje Illinois valstybėje, dydžio atžvilgiu ji yra 29-oji.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas.

6234 So. Western Ave. Telef.: GROvehill 6-7575

Chicago Savings and Loan Ass'n mini 30 metu sukakti

(1924 — 1954)

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos - July 1 dieną, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytą ir kiekvieną seną taupytą, padidinusį savo indėlius. Gaus, ir kitokių dovanų. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 34 gabalų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų po 24 gabalus 6 asmenims. Kiekvienas gaus puikią progą laimėti vertingą dovaną.

Chicago Savings and Loan Association per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmoko taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnę dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praėjusius šešis mėnesius mes ir vėl išmokame 3% už visus indėlius (3% per annum).

Chicago Savings kiekvieną lietuvių pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiesiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsiėsite savo banko knygutę.

Sios įstaigos puikiai įrengtoji raštinė teikiama sekantieji patarnavimai:

- 1.—Apdraustas taupymas
- 2.—Pirmų mokiųjų paskolos
- 3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
- 4.—Christmas Club Savings
- 5.—Vacation Savings Club
- 6.—Duodami Travelers Checks
- 7.—Notary Public
- 8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

Dėmesys! Pinigai padėti iki liepos 15 d., gaus dividendą už visą mėnesį.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams — \$10.00
Pusei metų — \$5.50
Trims mėnesiams — \$3.00
Vienam mėnesiui — \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija — 5c.
Savaitė — 30c.
Mėnesiui — \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams — \$9.00
Pusei metų — \$5.00
Trims mėnesiams — \$2.50
Užsienioose:
Metams — \$11.00
Pusei metų — \$5.50
Trims mėnesiams — \$3.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago
8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Šnipai Po Diplomatu Maskomis

Jungtinės Valstybės buvo priverstos pareikalauti, kad Sovietų Sąjunga atsiųstų tris savo valdininkus, atsiųstus į šią šalį, nes jie čia užsiiminėjo šnipinėjimu ir kitokia „nederama“ veikla. Vienas jų valdininkų buvo antrasis sovietų delegacijos Jungtinėse Tautose sekretorius, Aleksandr P. Kovylov; kiti du — Igor A. Amosov ir Leonid E. Pivnev — sovietų „attache“ prie pasiuntinybės Washingtono.

Jie buvo susekti ir turėjo važiuoti namo. Valstybės departamentas nenorėjo skandalo, todėl nieko apie tai nesakė spaudai. Du aukščiau paminėti sovietų valdininkų, Amosov ir Kovylov, buvo išvaryti jau vasario mėnesį, bet publika apie tai nieko nežinojo. Tokie incidentai neprisdėda prie tarptautinių santykių švelnėjimo. Washingtonui atrodė, kad bus geriau, jei viskas praeis tylomis.

Tačiau Kremlius nutarė „atkeršyti“ ir pranešė Washingtonui, kad du JAV karo bei aviacijos „attache“ prie Amerikos pasiuntinybės Maskvoje turį būt atšaukti, nes jie palikę „šnipinėjimo užrašų“ traukinyje, keliaudami 1953 m. Sibiro geležinkelio. Vienas jų, pulk. leit. Felchin, dabar yra Maskvoje ir tuoj ją aplėis; antras, maj. McKinney, yra atostogose ir nebeįrį į Maskvą.

Aiškus dalykas, kad sovietų priekaištas šiem dviem amerikiečiams neturi pagrindo, nes jie jų „šnipinėjimo“ įrodymai buvo užtikti pernai, tai kodėl sovietų valdžia neieškalo jų atsakumo beveik išties metus laiko? Jie tapo kvalifikuoti, kaip „personae non gratae“ (nepageidaujami asmenys) tiksliai po to, kai JAV sugavo ir išvijo tris sovietų šnipus, apsimaskavusius diplomatų maskomis.

Sovietų pasiuntinybės tarnautojai neabejotinai užsima šnipinėjimu. Tiesa, ne visi. Pats ambasadorius paprastai laikosi nuošaliai nuo tokio „darbo“. Šnipinėjimas esti pavadamas menkesnio rango valdininkams, kurie retai tepasirodo viešumoje. Jie veikia slapta, pagal instrukcijas Maskvos žvalgybos atstovo, kuris tarnauja, gal būtų pačioje pasiuntinybėje arba gyvena pasislėpęs kur kitur.

Daug sovietų žvalgybos agentų yra pabėgę iš bolševikų tarnybos. Iš jų pasakojimų yra patirta, kad kiekvienoje sovietų diplomatinėje misijoje užsienioose yra šnipų lizdas. Yra žinoma, kad tie šnipai ne tik stengiasi gauti informaciją apie slepiamus dalykus tos valdžios, prie kurios jie yra akredituoti, kaip diplomatiniai tarnautojai; jie taip pat seka ir savo viršininkų žingsnius bei elgesius. Jie praneša žvalgybos centrui Kremliuje apie savo „sefo“ (ambasadoriaus) ir jo padėjėjų pasikalbėjimus, apie jų susitikimus su kitais žmonėmis; jie išuostinėja jų oficialią ir privačią korespondenciją ir, jei pastebi ką įtariamą, duoda žinoti „kam reikia“.

Pripakuodama šnipų į savo pasiuntinybes, Sovietų Rusija labai nupuldė savo diplomatų vardą pasaulio akyse. I sovietų pasiuntinybes žiūrima, kaip į svetimos šalies žvalgybos įstaigas, kurios daro sąmokslus prieš kitų tautų

Apžvalga

PRANCŪZIJOS SOCIALISTAI UŽ EDC.

Baigdama savo suvažiavimą Paryžiuje, Prancūzijos socialistų partija 1,982 balsais prieš 1,193 nutarė remti Europos Gynybos Bendrumenę ir Europos Armijos projektą, prie kurio yra kviečiama dėtis ir Vakarinė Vokietija. Tai yra jau antras toks partijos nutarimas.

Opozicija Europos apginklavimui dar yra stipri socialistų partijoje, bet daugumos nusistatymas vis labiau ima viršų. Prancūzijos parlamente socialistai turi skaitlingiausią atstovybę.

GVATEMALA VALOSI NUO KOMUNISTŲ

Naujoji Gvatemalos vyriausybė, nuvertusi prokomunistinį „kairiasparnių“ Arbenzo režimą, gauda ir areštuoja komunistus, kurie per kelis metus terorizavo savo politinius oponentus. Du tūkstančiai komunistų jau yra suimti ir vyriausybė susidūrė su keblumu, kad kalėjimuose nebėra daug vietų naujiems kaliniams. Perversmininkų vyriausybė žada pakeisti užsienio ir vidaus politiką. Gvatemala dalyvauja Amerikos Valstybių Organizacijoje ir vykdydanti Caracas konferencijos nutarimą, kuris įpareigoja Vakarinio Pusrutulio respublikas tartutinai veikti kovojant prieš pasaulinį komunizmą pavoju.

Vidaus politikoje naujieji valdovai ketina eiti „vidurio keliu“, palikdami galioje socialines reformas, kurios buvo prarastos paskutinių kelerių metų būvyje, bet anuliuoti privačių savininkų turto konfiskavimus. Stambiausias tarp jų savininkų yra amerikiečių United Fruit kompanija, kurios didelių žemės plotus pirmesnioji vyriausybė buvo nusavinusi be atlyginimo.

Gvatemalos komunistai ir bendrakeleiviai daugiausia politinio kapitalo stegėsi pasidaryti, pildami „yankių imperiaлизмą“. Šita priešamerikinė propaganda yra sustabdyta. Gvatemala bus drauginga Jungtinės Valstybės, kas jai padės eiti į naudą, nes ji galės gauti finansinės paramos iš Amerikos ir sparčiau išvystyti savo ūkį.

Naujajai vyriausybei Washingtonas ketina netrukus suteikti pripažinimą „de jure“. Kol kas ji turi tik faktinį pripažinimą.

saugumą ir gerovę.

Laisvasis pasaulis nenustotų nieko, jei visiems sovietų diplomatams pasakytų: „Važiukite sau sveiki namo — ir nebegrižkite!“

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS

(ELTA)

Sovietinio gyvenimo kronika

Bolševikai, berusindami ir besovietindami okupuotą Lietuvą, Maskvos spiriami, stengiasi panaikinti bet kokią net ir išorinį žymę, kuri primintų koki nors savarankiškumą. Tai galiausiai padaryta ir su administraciniu Lietuvos suskirstymu. Jei seniau joje dar buvo paliktos keturios sritys (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių), tai nuo 1953 m. rugpjūčio 22 d. (LTSR Aukšč. Tarybos prezidiumo nutarimu, kurį neseniai patvirtino posėdžiavusi tos tarybos sesija) jau ir to nebėra. Dabar okup. Lietuva, panašiai, kaip Sov. Rusija, suskirstyta į šiuos rajonus: Akmenės, Alytaus, Anykščių, Ariogalos, Biržų, Daugų, Dotnuvos, Druskininkų, Dūkšto, Dusetų, Eišiškių, Ignalinos, Jiezno, Jonavos, Joniškio, Jurbarko, Kaišiadorių, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Kelmės, Kėdainių, Kybartų, Klaipėdos, Kovarsko, Kretingos, Kupiškio, Kuršėnų, Lazdijų, Linkuvos, Marijampolės, Mažeikių, Molėtų, Naujosios Vilnios, Namiesto, Nemenčinės, Obelių, Pabradės, Pagėgių, Pakruojio, Pandėlio, Panemunės, Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Priekulės, Prienų, Radviliškio, Ramygalos, Raseinių, Rietavo, Rokiškio, Salantų, Sedos, Simno, Skaudvilės, Skuodo, Smėlių, Šakių, Šaltininkų, Šeduvos, Šilalės, Šilutės, Širvintų, Švenčionių, Švenčionių, Tauragės, Telsių, Tytuvėnų, Trakų, Troškūnų, Ukmergės, Utenos, Užvenčio, Vabalninko, Varėnos, Varnių, Veisiejų, Vievio, Vilkaviškio, Vilkijos, Vilniaus, Zarasų, Žagarės, Žiežmarių — ir šios „respublikinės priklausomybės miestus“: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Naujosios Vilnios, Palangos, Druskininkų.

Iš Lietuvos išvežimai „naujų plėšinių įsisavinti“ tebeina toliau. Kiekvienam rajonui nustatyta, kiek turi duoti „savanorių“. „Savanoriai“, paprastai pašaukiami individualiai, turi priėiti prie stalo ir pasirašyti išpareigojimo lakštą, nurodantį, kad „savanoris“ yra pasiryžęs prisidėti prie atstatomojo darbo, nebijo jokio vargo ir prašosi siunčiamas ten, kur randa esant daugiausia reikalinga. Tačiau išvežamųjų daugumas netiki, kad vėl kada nors galės išvysti savo tėvynę. Be šios rūšies „savanorių“, darbo jėga iš Lietuvos

gabena į Sov. Sąjungą ir kitais titulais — „specializuotis“, miško darbo dirbti etc. Tačiau išvykusieji yra tiesiog užvertę savo gimines ir pažįstamuosius laisvais. Ypač jų daug gauta iš Uzbekistano, Karagandos srities ir kt. Išvežtųjų daugelis skundžiasi, kad turi gyventi tiesiog urvuose, baltinių neplauna, darbo normos sunkios, nėra ko net parūkyti, nes artimiausias miestas yra už šimtų km. Uzbekistane prie kanalo darbų pasiūta dirbti apie 32,000 jaunuolių. Iš artimiausių apylinkių buvo tiesiog mobilizuota kuone pusė viso kom. jaunimo. Visur juoda važdą rodo taip pat iš Altajaus ir iš kitų sričių gaunami pranešimai, išskyrus nebent tik tuos, kurie įstatyti į geresnes darbo sąlygas, kaip tai yra reikalinga komunistinei propagandai.

Birželio 9 d. Vilniaus radijas paskelbė, kad Sov. Sąjungos vyriausybė išleido naują paskolą 16 milijardų rublių sumai 20 metų laikotarpiui tariamai „V-jos penkmečio plano įgyvendinimo priemonėms finansuoti“. Ši žinia bloškiamai paveikė pavergtos Lietuvos gyventojus, nes naujoji paskola dar daugiau pasunkins jų gyvenimo naštą. Išleidžiamos paskolos dydis yra toks didelis, jog kiekvienam Sovietų Sąjungos valdomame krašte gyvenančiam žmogui, suaugusiam ar vaikui, dirbančiam ar ligoniui, išeina po 80 rb. Nors ir skelbiama, kad gyventojai „vieningai“ laisvu noru ją pasirašys, bet visi žino, jog komunistinėj santvarkoj tokio dalyko, kaip laisvas noras, nėra. Paprastai kiekvienam dirbančiam „pasiūloma“, už kokią sumą jis turi pasirašyti, o jei nepasirašys — pakliūs į dar didesnę bėdą: bus apšauktas liaudies priešu ir išdangintas. I Sibirą ar į kitą darbo vergų stovyklą. Šiuo metu okup. Lietuvoje per spaudą, radiją, mitingus etc. varoma smarki propaganda už „savanorišką pasirašymą“. Tačiau garsinamoji paskola skiriama ne Lietuvos, bet „plačiaios tėvynės“ liaudies ūkiui gerinti. Agitatoriai kaip tik apie šį dalyką suvarytiems į mitingus žmonėms ir nekalba, nieko apie tai nerašo nei kom. spauda, neskelbia nei Vilniaus radijas. Giriamai, kad „tarybiniai biudžetai“ suvedami su pertekliais, o štai ceriovos, šaltkalvis Timotejevas, — vis ir vis reikia naujų „vidaus paskolų“ liaudies ūkiui finansuoti. Ir tos paskolos eina ir kit. Tačiau gyventojai gerai žino ir be gyrimų, ką tokios paskolos reiškia: tai yra dar viena kontribucija Rusijai, pravedama ir vėl „savanorišku“ būdu...

Įtartinai krito ant visų pareigūnų, kurie bendradarbiavo su Berija. Pabėgimai dar labiau didina tą įtarimą. Dėl to nigus? Ar daug yra pavyzdžių, rodančių, kad Sov. Sąjunga tokias paskolas pilnai išpildo? Paskolos per Vilniaus radiją girtai pirmoji eilė buvo pasiūti tokie „pirmūnai“, kaip Vilniaus Elfos fabriko part. sekret. Dikseriovas, šaltkalvis Timotejevas, liejimo cecho darbininkas Antanas, „pirmūnė“ Barkovskaja ir kt. Tačiau gyventojai gerai žino ir be gyrimų, ką tokios paskolos reiškia: tai yra dar viena kontribucija Rusijai, pravedama ir vėl „savanorišku“ būdu...

(Bus daugiau)

Sovietų šnipai Bėga į vakarus

Šiomis dienomis atsakingi Sovietų žvalgybos 2 šnipai paspruko pas amerikiečius ir dabar atskleidžia jiems žinomas paslaptis.

Dėl žinomų priežasčių kol kas jų vardai laikomi paslaptimi. Tik tiek apie juos žinoma, kad jie buvo užėmę gana aukštas vietas Kremliaus šnipinėjimo tinkle Europoje. Turimomis žiniomis, jie veikę pagrindiniuose Europos žvalgybos centruose: Vienoje ir Berlyne.

Išsivaizduokime, ką pasakytų Vašingtonas, jeigu staiga pustuzinis Centrinės žvalgybos Agentūros pareigūnų, tarp kurių bent trejetas iš pačių atsakingųjų pareigų, paspruktų pas Sovietus. Tai reikštų, kad visa Amerikos žvalgybos tvarka griūna ir daugelis esminių paslapčių patenka į priešo rankas.

Anksčiau pabėgęs Rastovorovas buvo Sovietų ambasados Japonijoje antruojų sekretoriumi, tačiau jo pareigos buvo ypač atsakingos.

Vladimiras Petrovas ir jo žmona buvo kiek žemesni valdininkai sovietiniame šnipinėjimo tinkle Australijoje. Labai išgarsintas, bet gal mažiau reikšmingas yra Nikolajus Chochlovos, kuris šiuo metu jau yra Amerikoje. Buvo dar ir smulkesnių pabėgimų, kurie visuomenės neatkreipė ypatingo dėmesio.

Iš šių pabėgimų laisvasis pasaulis patyrė, ką Sovietų šnipai veikia Europoje ir Toluimuose. Galima tvirtinti, kad Sovietų žvalgybos sistema yra gerokai pažeista.

Nesunku suprasti, kodėl slapsti agentai pabėga į Vakarus, nežiūrint jų ypatingos atrankos. MVD buvo Berijos rankose. Jį nužudžius, MVD sluoksniuose prasidėjo baisus persekiojimas.

Įtartinai krito ant visų pareigūnų, kurie bendradarbiavo su Berija. Pabėgimai dar labiau didina tą įtarimą. Dėl to

nigus? Ar daug yra pavyzdžių, rodančių, kad Sov. Sąjunga tokias paskolas pilnai išpildo? Paskolos per Vilniaus radiją girtai pirmoji eilė buvo pasiūti tokie „pirmūnai“, kaip Vilniaus Elfos fabriko part. sekret. Dikseriovas, šaltkalvis Timotejevas, liejimo cecho darbininkas Antanas, „pirmūnė“ Barkovskaja ir kt. Tačiau gyventojai gerai žino ir be gyrimų, ką tokios paskolos reiškia: tai yra dar viena kontribucija Rusijai, pravedama ir vėl „savanorišku“ būdu...

(Bus daugiau)

Kremlius dabar negali pasitiekėti MVD žvalgybos tvarka.

Nereikia pamiršti pareiškimą Igorio Guzenkos, to pirmojo šnipio pabėgėlio. Jo nuomone, Kanadoje veikė trys, o gal ir penkios skirtingos šnipinėjimo sistemos. Pagrindinė sistema greičiausiai buvo suardyta. Tačiau liko kiti šnipinėjimo lizdai, kurie nebuvo susiję su Berijos vardu.

Jurijaus Rastovorovo įvykis leidžia suprasti, kodėl nenorima atskleisti pastarųjų dviejų šnipų pabėgėlių. Rastovorovas buvo sumanęs pasiduoti britų žvalgybai Tokio mieste. Jis buvo suėjęs su jais į sąlytį ir jau buvo belipis į anglų lėktuvą. Tačiau pastaruoju metu jis pakeitė savo nusistatymą.

Tada Rastovorovas užmezgė ryšius su Amerikos žvalgyba Tokio mieste. Pažymėtina, kad jis su britais ir amerikiečiais tesutikdavo teniso aikštelėse.

Prieš pasprukdamas iš Sovietų ambasados, Rastovorovas pareikalavo, kad apie jo pabėgimą nieko nebūtų skelbiama. Tuo būdu jis norėjo sumažinti pavojų savo šeimai ir draugams, kurie gyvena Rusijoje. Amerikiečiai jam tai pažadėjo. Jei Sovietai užklaustų apie jo pabėgimą, amerikiečiai turėjo paneigti. Tačiau netrukus Tokio mieste paklido gandai.

Niekas nenorėjo iš karto patikėti Chochlovo pasakojimais. Pirmiausia, pats žudymo įsakymas atrodė neįtikėtinas. Nuolatinis maldavimas jo žmonai ir vaiką išgelbėti sukėlė dar didesnių įtarimų. Todėl jis buvo ypač ilgai tadytas. Chochlovas egzaminus išlaikė. Jo prašymas gelbėti žmoną ir vaiką dabar suprantamas. Tai rodo, kad Rusijos žvalgybos sluoksniuose vyrauja didelė Amerikai baimė.

Tie pabėgimai yra didelis smūgis visai Sovietų Sąjungai. Didžiausias „nuopelnas“ už tuos pabėgimus atitenka sovietinei santvarkai, kuri, lyg koks kirminas, pati save čia. Šnipai ten daugiausia sekami, o tie, kurių žmonės labiausiai bijo, patys yra daugiau išsiganę, negu kas nors kitas. —P.

Čiurlionio ansamblis televizijoje

CLEVELAND, Ohio. — Ateinantį penktadienį, liepos 9 d., nuo 12-los iki 1-mos valandos Chicago laiku, Čiurlionio Ansamblis bus matomas ir girdimas per visas Amerikos Televizijos stotis.

Televiziją turintieji penktadienį turėtų pasiklausyti lietuviškų dainų ir puikios muzikos. Rudenį Čiurlionio Ansamblis dainuos Naujienų vakare.

Skaitykite „N-nas“

Staselis

Repatrianto pergyvenimai Vokietijoje

(Tęsinys)

Apie birželio mėn. vidurį pradėjo visus skiepyti, persvietinėti rentgeno spinduliais, surašinėti įvairiausias blankas ir pranešė, kad viska tai daroma vadinamam „Durchsleusungui“. Ir štai vieną dieną gauname įsakymą, kad visi vyrai, moterys ir vaikai (rodos, nuo 10 metų amžiaus) privalą vykti į Lodzės miestą „Durchsleusungui“. Dabar jau ne tik dienomis, bet ir naktimis vyrai grupavosi ir tarėsi, kas reikėtų sakyti per apklausinėjimus. Buvo įvairiausių nuomonių-samprotavimų. Ypač šis patikrinimas jaudino klaipėdiečius, nes jie, jų bočiai ir prabochai kovojo už lietuviškumą, drąsiai gynė lietuviškus reikalus, ir štai vienu ypu visko reikia atsisądėti. Juk 1939 metais kovo mėn., vokiečiams užėmus Klaipėdos kraštą, daug klaipėdiečių lietuvių atsisądėjo Vokietijos pilietybės ir atbėgo į Didžiąją Lietuvą, pasilaikė Lietuvos pilietybę ir dabar vėl reikia prašyti vokiečių pilietybės. Tai buvo gyvenimo ironija. Bet juk kitos išeities nebuvo. Atėjus patikrinimo dienai, žmonės grupėmis bu-

vo šaukiami į Lodzės miestą. Viduryje miesto didelėje salėje buvo susitapinusi visa „Durchsleusungo“ komisija. Įėję į salę, pastebėjome salės pakraščiuose pristatytus stalus, už kurių sėdėjo įvairiausi vokiečių civiliai ir kariški pareigūnai. Pašaukus repatrianto šeimą prie pirmojo stalo, surašo pavardę, vardą, gimimo datą, gimimo vietą ir siunčia prie sekančio stalo. Ir taip reikėjo keliauti nuo stalo prie stalo ir teikti įvairias informacijas ne tik apie save, bet ir apie visą giminę iki senelių įskaitytinai. Po to nufotografavo. Dar paėmė iš piršto kraujo. Pažastyse įspaudė kraujo grupės raidę. Nurengę nuogai, darė kažkokius matavimus. Po visų tų ceremonijų pasiuntė prie politinio stalo. Prie šio stalo klausinėjo tik politinius klausimus. Ypač smulkiai klausinėjama, ar nesi buvęs Klaipėdos krašte ir kodėl 1939 metais, vokiečiams į užimant, pabėgai. Dabar jau skaitėsi „Durchsleusungą“ praėjęs, tik reikėjo laukti galutinį rezultatą.

Pačiame salės gale, ant kelių laiptų pakauštinimo, stovėjo didelis žalia staltiese dengtas stalas. Laiptai irgi buvo iškloti žaliomis minkštomis paklodėmis. Už stalo sėdėjo trys vyrai. Višum, jų galvų buvo didelis Hitlerio paveikslas. Iš abiejų pusių didelis vėliavas. Prie šio stalo buvo sprendžiamas galutinis repatrianto likimas. Kadangi visus stalus spėjau

pereiti vienas iš pirmųjų, tai reikėjo porą valandų laukti galutinį rezultatą. Teko girdėti, kaip dvi klaipėdiečių A. ir G. šeimos prie politinio stalo buvo kviočiamos. Abiejų šeimų galvos (vyrai) aiškinosi, kad jie esą lietuviai. I Vokietiją bėge tik nuo bolševikinio teroro. Išrepatriuoti jie turėjo teisę, nes jų žmonos gali būti vokiečių kilmės. Vadinasi, formaliai vokiečiai prie jų negalėjo prikišti, nes jie atvyko pagal žmonių kilmę. Jų tardymas užtruko gan ilgokai. Kitus paklausdavo vos porą klausimų. Daugiau buvo klausinėjami buvę Lietuvos pareigūnai. Mažiausia — ūkininkai. Tuo tarpu prie žaliojo stalo pradėjo šaukti pavardėmis šeimas. Vieną šeimą pasišaukia prie pat stalo, iškilmingai įteikia žalią lapą ir pasako trumpą kalbą. Visiems šeimos nariams paduoda ranką. Pakėlęs ranką surinka „Heil Hitler“, ir leidžia vykti namo.

Iš visų šių ceremonijų galima buvo spręsti, kad priimami fiurerio globon kaip pilnateisiai Vokietijos piliečiai. Pašaukia kitą šeimą. Irgi įduoda žalią lapą, pasako kalbą, bet jau nepasisveikins leidžia vykti. Kitas šeimas tik pašaukia prie laiptų, paduoda mažą baltą lapelį ir net „Heil Hitler“ nesurikus liepia vykti namo. Pašaukia ir mano šeimą prie stalo. Dar neprėjus laiptų, sutiko už stalo sėdėjęs vyras, padavė baltą lapelį ir liepė vykti į

stovyklą. Iš viso to paaiškėjo, kad jie repatriantus suskirstė į 4 grupes.

I pirmąją grupę pateko grynai vokiečiai, tinka kolonizavimui užimtų sričių. (Čia reikia pasakyti, kad į šią grupę pateko ir keletas mišrių šeimų, bet tai buvo tik išimtis). Ant jų „Umsiedler-Ausweis“ (repatrianto pažymėjimas) nebuvo uždėdamas joks antspaudas. Jie skaitėsi pilnateisiais Vokietijos piliečiais. Buvo gavę įpilietinimo dokumentus. Jų apsigyvenimo bei judėjimo laisvė nebuvo ribota. Jie galėjo įsigyti nejudomą turtą ne tik Vokietijoje, bet ir užimtoje srityse. Juos vadindavo „osten“ — rytai. Iš Lietuvos repatrijavusių tokių buvo apie 12,000.

I antrąją grupę paskyrė nevisai patikimi vokiečiai ir nemažai skaičių mišrių šeimų. Jie irgi gavo įpilietinimo dokumentus. Ant jų „Umsiedler-Ausweis“ buvo uždėti antspaudai „Gültig nur für Altreich“ (galioja tik senajame reiche). Šie naujai iškepti vokiečių piliečiai naudojo pilnoms vokiečių teisėmis, tik senajame reiche. Judėjimo laisvė jų buvo ribota: toliau Karaliaučiaus, bet ypatingų policijos leidimų, ne tik apsigyventi, bet ir judėti negalėjo. Juos vadindavo „Altreich“. Tokių buvo virš 9,000.

I trečiąją grupę priskyrė visus lietuvių, „vokiečius“ tik pagal evangelikų tikybą, nemažai mišrių šeimų, na, ir vokiečiams

nenpatikimą vieną kitą vokiečių kilmės šeimą. Šios grupės repatriantai gavo tik baltus lapelius, kuriuose buvo parašyta, kad jie gali gauti Vokietijos pilietybę bendra tvarka, padavę apsigyvenimo vietovėje burmistru prašymą. Ant „Umsiedler-Ausweis“, taip pat kaip ir antros grupės repatriantams, buvo uždėtas antspaudas „Gültig nur für Altreich“. Šios grupės repatriantai taip pat negalėjo toliau Karaliaučiaus judėti. Jų teisės buvo tokios pat kaip ir draugingų vokiečiams valstybių piliečių. Tai yra užsienio teisės. Bendrai visus repatriantus vokiečiai vadindavo „Volks-deutscher“ — tautiečiai.

I ketvirtą grupę pateko vos keletas šeimų. Atrodo, kad į šią grupę buvo priskirti vokiečiams neįtikimas elementai.

Jie gavo baltus lapelius, kuriuose buvo parašyta, kad vokiečių pilietybės negali gauti. Šiems taip pat buvo leista pasilikti Vokietijoje. Pėr „Durchsleusungus“ pavardės buvo užrašomos pagal pateiktus dokumentus. Dauguma dar Lietuvoje, norėdami išrepatriuoti, buvo sutrumpinę bei suvokietinę savo pavardes arba „nukandę“ lietuviškos pavardės galūnę, kad tik vokiškesnė atrodytų ir bolševikai mažiau prie jų kibtų. Tiems į naują išduodamus „Umsiedler-Ausweis“ tokias pavardes ir įrašydavo. (Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Angliškųjų skolinių žodynas

(Tęsinys iš Nr. 148)

armles (harmless), nežalingas; nenuodingas; nepavojingas; nepragaištingas; nekaltas. — Sako, kad šitos medicinos nuo *ezmos* yra visai *armles*.

armobilas, **armobilis** (automobile), automobilis. — Bankierius Tananevičius jau *armobilu* važinėja, bet Oliševskis dar ne, nors šito banka ir didesnė, ir drūtesnė.

armori (armory), stambus pastatas, kur sukraunami milicijos ginklai ir eina jos lavinimas bei mankšta. — Per 1910 m. Susivienijimo seimą Čikagoj šlūpas kalbėjo *Valas Stryt Armori*.

arsonas (arson), padėgimas iš blogos valios (norint gauti apdraudą arba kersijant), kartais tik iš išdykumo, kaip vaitai neretai padaro. — Jau tas namas kelintą sykį dega, tai bus *arsonas*, *arsonas*!

artburn (heartburn), rėmuo; kartėlis; "širdies deginimas". — Jau seniai, daktare, aš *siferiu* nuo *artburn*. Pirmiau medicinos iš *drugstoria* paalpydavo, bet dabar jau niekas *nebealpina*.

artikaliai (articles), straipsniai. — Dabar tik daug prirašo tų sveikatos *artikalių* daktarai laikraščiuose, kad gali dieną naktį skaityti ir nuo visų ligų pats išsigydyti.

artlyti (to hurt), skaudėti (skausmas gali būti fizinis ar dvasinis). — Oi, daktare, kaip baisiai *artina*! Duokite *šatą*, tai gal greičiau atleis. Mano vyras mane labai *artina* su savo gėrimu, pinigų mėtymu ir užgauliojimu.

asailumas (asylum), senelių, našlaičių, paliečių ar ir tremtinių prieglauda; JAV dažniausiai taip vadinami pamišėlių namai. — Anas, daktare, gėrė gėrė, lakė lakė, tai anam pradėjo gyvatės ir tigras rodytis, tai anas per langą iš *džimpino*, koją nusilaužė ir turėjo aną į *asailumą* išvežti.

asainyti (to assign), paskirti; įgalioti. — Ar girdėjai, kad mūsų *džiodž* žiūrį *asaino* į *stokjardų* kortą?

asesmentas (assessment), apdėjimas mokesčiais; nuosavybės vertė, pagal kurią nuosavybių įkainotojas paskiria mokesį; mokeskis. — Pasiuto *politikeriai*, pasiuto: kas metai gaunu ant savo *prapertės* aukštesnį *asesmentą*!

asimiliuoti (to assimilate), supanašėti; savo tautinių savumų nebetekti. — Sako, kad mes *asimiliuojam*, vienam katile visi sykiu verdam; ar tai reiškia, daktare, kad iš mūs, *fornerių*, amerikonių *stiu* verda?

aski (husky), stambus; drambloštas; drūtas; tvirtas. — Ristikas Vinča, kaip ir šarkis, yra *aski felo*.

asosiešinas, **asosiešin** (association), bendrovė; draugija; sąjunga; "spulka". — Jau dabar dažnai vadiname *lon asosiešinais*, o dypukai sako taupymo ir skolinimo bendrovės; bet pirmiau sakydavome *spulkos*, ir *dacol*.

asėris, **asėrka** (usher), įvedintojas, įvedintoja; dažniausiai labai jauni vaikinai ar mergaitės, kurie teatruose, salėse ar ir bažnyčiose parodo žmonėms sėdynes. — Mano *boišas* ir mergaitė dirba teatre už *asėrį* ir *asėrką*.

asitvirtinti (to assure), užtikrinti. — Tas mano *ratin* giminė daug sykų *asitvirtino* mane, kad jo bankas yra labai *seif*, kad tvirtas, kaip uola, bet nepraejo nei du mėnesiai, kaip emė ir užsidarė tas rupūžė, tas.

atėčmentas (attachment), įgalinimas pačioms nuosavybės užskaitai. — *Atėčmentą* uždėjo ant mano *prapertės*, bet aš nekėrinu, nes ta *prapertė* nė *dem* neverta.

Detroit, Mich.

PIKNIKAS

Šių metų liepos mėn. 11 d. Balfio 76 skyrus rengia pikniką, kuris įvyks Birutės darže, 11 Mile Rd. & John R. Nežiūrint to, kad Balfui drabužiai ir avalynė kasdien priimama p. Patausko krautuvėje (W. Vernor Hwy. ir 25 gt. kampas), ir šio pikniko metu jie bus renkami. Kas turėtų mėtę ką nors iš drabužių ar avalynės paaukoti Balfui, prašome tas gėrybes atgabenti į pikniko vietą liepos mėn. 11 d.

Detroito ir apylinkės lietuviai maloniai prašomi atsilankyti ateinantį sekmadienį į ruošiamą pikniką ir paremti šalpos darbą. Balfio Valdyba

parkus ar miškus, kur būna kokios nors pramogos, kaip gegužinės (piknikai). — Mūsų *susaidė* turi kasmetinį aitingą *Džian* parką.

auza (house), namai; pirkia; gyvenamasis namas. — Mano vyrelis *pentavo auza*, nukrito ir užsimušė, amžinatilsį.

auzbrėkeris (housebreaker), vagis. — Kai vakar išėjom į *šiovą*, tai *auzbrėkeris* įsilaužė į *auzą* ir *aprabino*.

auškyperis, **auškyperka** (housekeeper), šeimininkas, šeimininkė. — Jis *yragut auškyperis*: dē jo galima ir išgerti, ir uždainuoti, jis nieko nesako. A, kokia *fain* ta mano *auškyperka*: viskas pas ją *klyn, nais, dēndy*.

aveikyti, **eveikyti** (to awake), budinti, žadinti, kelti iš miego. — Geras *alarm klakas* gerai *aveikina*, ir į darbą niekad nebūni *leit*.

avaju (how are you), labas, sveiki, kaip sekasi? — *Avaju, Pyt?*

avjardas (award), dovana; premija; laimėjimas; bonas. — Aš padariau *gut ygorik*, tai gavau gerą *avjardą*.

azbentas (husband), žmonos vyras. Mano *azbento* *burdė* tik už kelių dienų, o aš dar *prezento* nenupirkau. (B. d.) Dr. Alg. Margeris

Jei tvirtai parduoti ūkt —
Į "Naujienas" tuoj užsukti
O jei laiko neturisi —
Telefonu pakalbėti

Laisvės diena New Yorke

Sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos kraštų laisvini mo akcijai vadovaujančių tremtinių iniciatyva liepos 1-ji paskelbta Laisvės Diena. Ta proga į Sovietų pavergtąjį ir laisvąjį pasaulį išleistoje deklaracijoje konstatuojamas tvirtas įsitikinimas, kad bolševikinė vergija prieš savo galą, kad Sovietų pavergtųjų tautų byla yra sykiu ir laisvųjų tautų byla, nes sovietinis kolonizmas graso visų žmonių ir visų tautų laisvei; kad Europos tautos po išlaisvinimo turi glaudžiai bendradarbiauti, ir kad turi būti garantuotos asmenims ir tautoms trys pagrindinės laisvės: 1) laisvė nuo vidaus tirionijos bei išnaudojimo, 2) laisvė nuo svetimųjų primestos valdžios ir 3) laisvė nuo karo rizikos bei ūkinės krizės. Deklaracija baigiama įsipareigojimu kovoti, kol Sovietų pavergtieji kraštai vėl bus laisvi.

Deklaracija buvo paskelbta liepos 1 d. prie garsiosios prancūzų tautos 1884 m. Jungtinės Valstybės dovanotos Laisvės Statulos, Bedlos saloje, New Yorke, dalyvaujant Europos Laisvės Komiteto prezidentui ir pareigūnams, Vidaus Reikalų Ministerio asistentui, Prancūzijos gen. konsului New Yorke, Sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos kraštų laisvini mo akcijai vadovaujantiems tremtiniams ir per 1,000 šių

kraštų tremtinių bei amerikiečių.

Garbės sargyboje buvo JAV ginkluotųjų pajėgų visų ginklorūšių atstovai. Iškilmės pradėtos I armijos orkestrui sugrąžus JAV ir Prancūzijos himnus. Įvedamąjį žodį tarė Žemutinio Manhatteno Draugijos prezidentas. Savo sveikinimus tarė proga atsiuntę Valstybės Sekretorius J. F. Dulles, JAV atstovas Jungtinėse Tautose H. C. Lodge, senato respublikonų lyderis senatorius W. F. Knowland, senatorius Ive. New Yorko valstybės gubernatorius ir New Yorko burmistras liepos 1-ją preklamavo Laisvės Dieną.

Sovietų pavergtųjų C. ir R. Europos kraštų vardu ta proga tarė žodį Lietuvos Laisvės komiteto pirm. V. Sidzikauskas, primindamas, kad nuo II Pasaulio karo pradžios Vakarų demokratijos yra suteikusios 9 tautoms laisvę ir nepriklausomybę, kai sovietinis agresorius tuo pat metu 10 nepriklausomų valstybių prarijo. Bolševikų infiltracija esanti globalinė. Tokia pat turinti būti ir kova su sovietine tirionija. Nevalia save užliūliuoti Locarno mirais. Nevalia pasiduoti netikri

pranašų įtaigojimams apie laisvę ir demokratijos galimą sambūvį su tirionija ir žmonių priešais. Priminė prezidento Eisenhowerio 1953.4.16 pareiškimą, kad tik laisva europinė bendruomenė ir visiškai Rytų Europos valstybių nepriklausomybė gali pabaigti dabartinį nenatūralų Europos dvi dali padalinimą. Priminė Patariamojo Europos Seimo 1954.5.28 rezoliuciją, kad Sovietų pavergtųjų kraštų nepriklausomybė yra bendras uždavinis visoms tautoms abiejose geležinės uždangos pusėse. Pagaliau pabrėžė, kad Sovietų Rusijos pasitraukimas iš okupuotų kraštų yra pagrindinė ir pirmoji sąlyga bet kurioms deryboms ir bet kuriam sambūviui tarp demokratinių Vakarų ir totalitinių Rytų. Pavergtuosius brolius kalbėtojas užtikrino, kad tremtiniai ištikimi tautiniais idealais bei tradicijoms, ir kad jie jaučia ir žino savo atsakomybę prieš istoriją.

Laisvės Dienos iškilmės buvo baigtos Metropolitan operos soliste J. Novotna, pritarian I armijos orkestrui, sugiedojus "Dieve, laimink Ameriką".

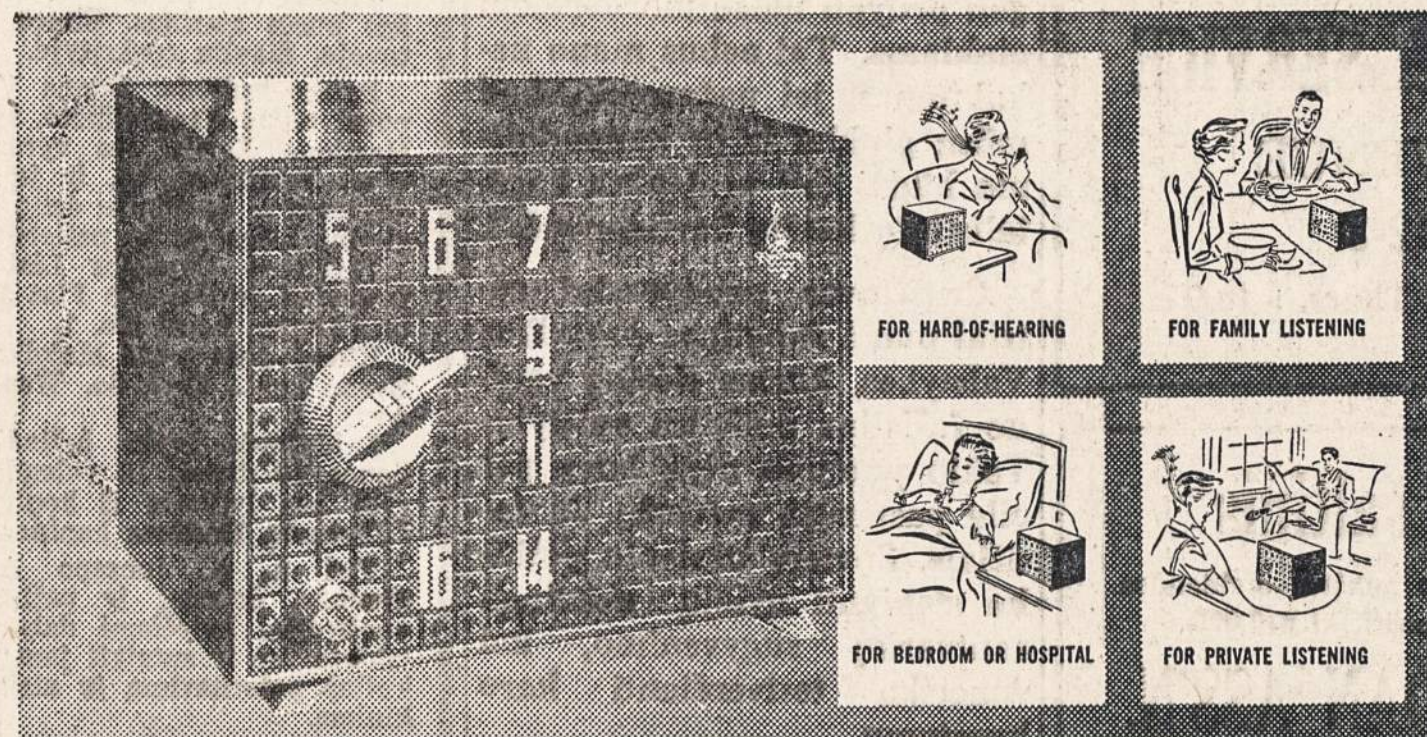
Kor.

Moving
PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI
ILGU METU PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJ
IRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JUSU PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69TH STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WALbrook 5-9209

BEE JAY ANNOUNCES

A WONDERFUL NEW IDEA!...ONLY EMERSON HAS IT!

THE NEW Emerson "MULTI-PURPOSE" RADIO

New, exclusive Emerson Radio invention for Individual listening • for the Whole family
for Bedrooms • for the Hard-of-Hearing • for Children when others want quiet

A new, very personal type of radio with a wide variety of uses, this Emerson Model 805 incorporates all 1954 Emerson engineering features plus the PROVISION FOR PERSONAL OR UNDER PILLOW LISTENING ATTACHMENTS!

EASY TERMS

Emerson... Over 14,000,000 Satisfied Owners... America's Best Buy!

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS

DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stalo lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

Savings & LOAN ASSN
INSURED UP TO \$10,000
3% INTEREST
2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atleikamus nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalingam. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių KORNŲ (nuospaudų)

ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. Jūsų apylinkės drugstoriųje.

Pirmieji parduodame Pirmieji aptarnaujame Pirmieji dalis parūpiname PER 20 METŲ

CHAPIN MOTOR SALES, INC.

666 GREEN BAY ROAD
Winnetka 6-1188

WINNETKA

Klauskite MR. DAVIS

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS. Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS

Telef.: RÖckwell 2-2282

EXPERT UPHOLSTERING

Free estimates
All work guaranteed
1614 W. 18th Place
MONroe 6-4655

Svariai, sąžiningai ir nebrangiai
TAISAU BATUS
Justinas LEONAUŠKAS
4625 S. Marshfield Ave.
Lafayette 3-1209
Neseniai persikėlė iš Bridgeport, 3343 S. Morgan.

STOP AND SEE US No waiting — One hour service BRAKE LINING

BOND Linings for 20% longer life as low as \$18.95. Drum cut \$1.00 each.

Free adjusting and wheel packing. 1 YEAR GUARANTEED. 22 years of dependable service. Open to 6:00 P. M.

ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison Spring 7-5959
Open Saturday.

OLDS ROCKETS

OVER 50 TO CHOOSE FROM

'51's—from ..... \$ 895.00
'52's—from \$1395.00
'53's—from \$1895.00

Also all other makes, years and models.

One owner cars. Best selections. Lowest prices. GMAC Terms.

MAY MOTORS

Chicago's oldest OLDS Dealer.

7406 So. Halsted Street

PARAKEETS and SINGING CANARIES

- TROPICAL FISH
- WHITE MICE
- HAMSTERS

MOST MODERN IN CITY ALL PET SUPPLIES

8703 Cottage Grove
STewart 3-9000

3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 5-7237

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak. Sekmadieniais uždaryta.

Prekės geriausių Amerikos išdirbystių. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras prekes lengvais daliniais išmokėjimais.

Pirkėjai gaus premijas su kožnu pirkimu. Perkant 4 kambariams rakandus už \$495.00, dykai atostogas i Miami Beach, Florida. Pirmos rūšies hotelis ir valgis dykai vieną savaitę. Perkant deimantini žiedą, laikrodėlį, televiziją, šaldytuvą, skalbiamą mašiną, dulkių valytuvą, pečių, karpeta, air conditioning duodamos premijos.

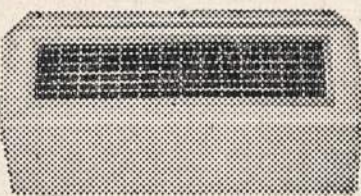
JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Tel. CALUMET 5-7237

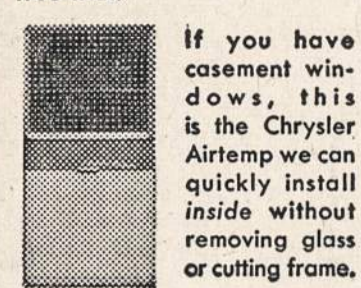
Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHCF stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

BE OUR GUEST...
**FOR 7 Heavenly
 AIR CONDITIONED
 DAYS and NIGHTS**
 —with Chrysler Airtemp!

If you have conventional windows, this is the Chrysler Airtemp we'll install for your free trial.

If you have casement windows, this is the Chrysler Airtemp we can quickly install inside without removing glass or cutting frame.

Come in and see us AT ONCE and we will install a new Chrysler Airtemp Room Air Conditioner in your home—absolutely without charge! Enjoy the cool, healthful comfort of air conditioned living at its best for 7 heavenly days and nights. At end of trial, you can keep your POWER-FULL Chrysler Airtemp (as we think you'll want to) or call us to pick it up. But we can offer this free trial for a limited time only—stop in right away!

TRAFICANTE BROS.

2301 WEST TAYLOR STREET
 759 SO. CALIFORNIA AVENUE

Taylor 9-9100
 Sacramento 2-0301

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GAS HEATERS

ALL MODELS ON DISPLAY

OUR INSTALLATION WILL PASS GAS CO. INSPECTION.

We conceal all pipes inside your walls and give you a

1-YEAR FREE SERVICE POLICY

Free Heating Counsel

Come in, write or phone us about your heating problems. Our expert heating engineers will gladly assist you in working out the most practical and least costly solution! NO OBLIGATION!

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAFayette 3-6719
 Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3% Nuošimčio

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antr., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 rytu iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 rytu iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 rytu iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO. INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

LAFAYETTE 3-6300

Komunistų suvažiavimas Prahoje

Čekoslovakijos komunistų partijos suvažiavimą pasveikino rusų komunistų partijos sekretorius Nikita Chruščiovas. Sveikinimo rašte Chruščiovas nurodo pagrindinius Čekoslovakijos komunistų partijos uždavinius. Vienas iš svarbiausių uždavinių — skatinti žemės ūkio gamybą ir pagerinti maisto teikimą vietos gyventojams. Tie du skirtingi uždaviniai sunkiai teigiamai derinami. Nemažas kiekis žemės ūkio gaminių išvežamas į Rusiją, todėl Čekoslovakijoje nuolat buvo jaustas maisto trūkumas.

Chruščiovas veik tais pat žodžiais, kaip Vilniaus radijas ir komunistų dienraštis "Tiesa", kalbėjo, kad esą reikalinga patobulinti kolchozų darbą ir išgyti daugiau mašinų. Savo raštu rusų komunistų partijos sekretorius skatina komunistų partiją Čekoslovakijoje dėti didesnių pastangų pavienius ūkininkus suvaryti į kolchozus. Čekoslovakijos komunistų partijos sekretoriaus Novotny tvirtinimu, apie 57% žemės valdo pavieniai ūkininkai. Pažymėtina, kad Chruščiovas, palyginti, atsargiai priminė dėl ūkininkų varymo į kolchozus. Sovietų pavergtose kraštuose, vadinamuose satelituose, sukurtuose kolchozuose žemės ūkio gamyba nepaprastai krito. Nežiūrint komunistų griežto nusistatymo prieš pavienius ūkininkus, laikinai juos pakenčia, nes visur įvedus kolchozus, netrukus prasidėtų badas. Todėl galima suprasti Chruščiovo pageidavimą, kad Čekoslovakija galimai pati pasirūpintų maistu, o pramonės gaminių dalį išvežtų Rusijon.

Chruščiovo raštas pasižymėjo prieštaravimais ir kitose jo paliestose srityse. Jis ten linkėjo pastovios taikos liaudies demokratijoms. Tą vadinamąją "Chruščiovo taiką" gerai apibūdino Čekoslovakijos krašto apsaugos ministeris Cepicka, kuris gėrėjosi naujais ginklais ir tarp kitko tvirtino: "Nedaugelis kraštų pasaulyje gali prilygti mūsų morderniems ginklams. Tai nebus mano nekuklumas, jei pažymėsiu, kad mūsų ginklai ir jų panaudojimo būdai toli pralenkia kapitalistinių kraštų kariuomenes".

Chruščiovas nepaprastai aštriai puolė Jungtines Amerikos Valstybes, kurias tiesiog vadino fašistine policijos valstybe. Tokio puolimo nėra buvę per eilę pastarųjų mėnesių. Jo žodžiais, Sovietų užsienio politikai siekianti dviejų skirtingų santvarkų sugyvenimo, kai Amerika tesiverčianti karo kurstymu.

Tas pats Chruščiovas, kuris kalbėjo apie vadinamąją "liaudies demokratijų taiką", staiga

ėmė grasinti Amerikai: "Jei imperialistai pradės trečiąjį pasaulinį karą, jie turės žūti to karo metu". Chruščiovas ništa, kad šiandien Jungt. Amerikos Valstybės tvirtai stoja prieš komunizmo išgalėjimą pasaulyje. Amerika nėra fašistinė policijos valstybė, nes tas kraštas pasižymi didžiausia laisve visame pasaulyje. Amerika nėra karo kurstytojas, nes ji nepradėjo nė vieno karo siekdama svetimas žemes užvaldyti. Po pastarojo pasaulinio karo Amerika neužėmė nė vienos pėdos svetimos žemės.

Chruščiovas, nišdamas ir svaitydamas pykčio ugnį, pamiršo, kad Amerikai primesti žodžiai geriausiai Sovietams tinka. Sovietai yra teroro valstybė, kuri, pavergusi eilę tautų, sukūrė iki šio meto pasaulyje nebuvusią vergijos santvarką. Sovietai po pastarojo pasaulinio karo daugeliui tautų primetė tą vergiją ir deda pastangas vis labiau įsigalėti Europoje ir Azijoje. Sovietai yra karo kurstytojai, nes Maskvos įsakymu buvo pradėtas karas Graikijoje, Korėjoje ir šiandien tebevyksta Indokinijoje. Kremlius darė ir tebedaro didžiausias kliūtis nusiginkluoti ir įgyvendinti taiką. Sovietų skelbiama "taika" tereikia karą, kuris leistų komunistams įsigalėti po visą pasaulį.

Čekoslovakijos komunistų partijos sekretorius Novotny, sekdamas savo viršininką Chruščiovą, taip pat kaltino Ameriką imperializmu ir tarptautiniu išnaudojimu. Novotny neapsižiūrėjo apie tai kalbėdamas, nes Sovietai yra didžiausias imperialistas ir tarptautinės vergystės kūrėjas. Nė viename pasaulyje krašte mes ne užtiksimė tokio žmogaus išnaudojimo, kaip Sovietuose. Dar ir šiandieną tame krašte tebeveikia šimtai vergų stovyklų, kuriose kankinami ir marina-

mi visi tie, kurie išdriso bent pirštą pajudinti prieš tą vadinamąją "demokratinę liaudies respubliką". Laisvajam pasauliui yra aišku, kad daugelis vergijų žuvo. Neabejotinai turi žūti ir pati didžiausia vergijos valstybė — Sovietai. — E.

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji
 lietuviška knyga

246 puslapiai—Kaina \$2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primetą Viduramžių dvasią, lenkų apšlavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatin- gai plačiai paličia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukurta pas autorių (1743 No. Summer Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJENOS. Knygą platintojai gauna nuolaidą. Knyga galima įsigyti arba užsisakyti NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubas paskutinis susirinkimas prieš atostogas įvyks liepos 8 d., J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell Street. Pradžią 7:30 val. vakare.

—N. Wilcop, nut. rašt.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, liepos 7 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai kviečiami į susirinkimą.

—A. Kaulakis, fin. sekr.

a. + a.

MYKOLAS SKIRGAILO
 gyv. 6218 S. Artesian Ave.
 Tel.: RE 7-0618

Mirė 1954 m. liepos 6 dieną, 4 val. iš ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kau- no apskr., Babių parapijoje, Gaizvėlių kaime.

Amerikoj išgyveno 44 metus. Paliko nuliūdę žmona Ona (pagal pirmą vyrą Simonavičienę), sūnus Povilas, marti Katherine; dvi dukters: Joan Fibiger ir Jean Wade su vyru Martin, žentas Glen; 5 anūkai, 3 švogerkes: Bronė Zemaitis, Viktorija Miller, gyv. New York; Jieva Skirgailo su šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai, Lietuvių Raudonosios Rožės Klubui ir žemaičių Klubui Roselande.

Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 9 dieną, 8:30 val. iš koplyčios bus lydimas į Gimimo Pajėdės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Mykolo Skirgailos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Marti, Dukters, Žentas, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel. RE 7-1213.

JUOZAPAS AGLYS
 gyv. 913 No. Sacramento Ave.

Mirė 1954 m. liepos mėn. 5 dieną, 11:30 val. iš ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskrityje.

Paliko nuliūdę žmona Vera, pagal tėvus Mackevičiūtė, sesuo Marijona Kairis, jos vyras iš West Frankfort, Ill. ir jų dvi dukters ir du sūnus; daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai ir Chicago Flat Janitors Union, Local No. 1.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans kopl., 6845 So. Western Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 10 dieną, 10 valandą iš ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Juozapo Aglio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Sesuo, švogeris ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. RE 7-8600.

ROZALIJA BERNOTA

541 E. 154th Place, Phoenix, Ill.

Mirė 1954 m. liepos mėn. 5 d., 1:20 valandą po pietų, sulaukusi 61 metų amžiaus. Gimusi Anykščių apskrityje, Rubikų kaime. Amerikoje išgyveno 42 metus.

Paliko nuliūdę sūnus James J. Bernot, dukters: Lucija Bernot ir Mrs. A. R. Smuszynski.

Kūnas pašarvotas Juozo Olejniczak koplyčioje, 15702 Carey, Phoenix, Ill. (1 blokas East of Halsted on 157th St.).

Ketvirtadienį, liepos mėn. 8 dieną, 1954 m., 10 valandą iš ryto bus lydimas iš koplyčios į Ascension bažnyčią ir laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Rozalijos Bernot giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnus ir Dukters.

Laidotuvių direkt. Juozas J. Olejniczak. Tel. HA 654.

LOVEIKIS
 Siunčiam Gėles, Telegramus, Visas Pasaunio Dalis
 KVIETKININKAS
 Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
 3316 S. Halsted St. Yards 7-7398

URBA
 Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotu- vėms, Papuoši- mams.
 GELININKAS
 4186 ARCHER AVENUE
 Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5879

GELININKAS
 (PUTRAMENTAS)
 Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiastos Gėlės ir Vainikai. Rel- kale pašaukite: atvyksim į jūsų na- mus su vainikų paveikslais išsirinkti
 ROY R. PETRO (Putramentas)
 5519 So. Harlem Avenue
 Portsmouth 7-9629

GUŽAUSKŲ
 BEVERLY HILLS GELINČIA
 GELES VISOMS PROGOMS
 6901 SO. WENTWORTH AVE.
 Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

STEPONAS C. LACKAWICZ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Koplyčios

2424 WEST 69th STREET
 2314 WEST 23rd PLACE
 10756 S. MICHIGAN AVE.

REpublic 7-1213
 Virginia 7-6672
 Pullman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ
 Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
 REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
 Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILL.

GRovehill 6-2345-6

TOWnhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
 Tel.: YArds 7-1741 ir Bisho 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
 Telefonas LAFayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
 Chicago
 Lietuvių
 Laidotuvių
 Direktorių
 Asociacijos

AMBULANCE
 PATARNAVI-
 MAS DIENĄ
 IR NAKTĮ.
 ★
 TURIME
 KOPLYČIAS
 VISOSE MIESTO
 DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET

Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill.

Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE

6126 W. ROOSEVELT ROAD

Phone: OLYmpic 2-5245

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

JONAS PRISMONTAS

gyveno -5542 S. Throop St.
 Tel.: EN 4-1835

Mirė 1954 m. liepos mėn. 6 dieną, 8:10 val. ryte.

Gimęs Lietuvoje.

Amerikoj išgyveno 44 metus. Paliko nuliūdę žmona Jessie (tėvų pavardė Rublo); podukra Helen Savage, žentas Jonas, anūkas Marilyn ir Jean, gyv. Bond Brook, N. J., ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litanica Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 9 d. 8:30 valandą iš koplyčios bus lydimas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Prismo giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Podukra, Žentas, Anūkas ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

VALSTYBINIO DAINŲ IR ŠOKIŲ LIAUDIES ANSAMBLIO KONCERTAS

(Dekados atidromasis koncertas 1954. III. 4)
Maskvos I programa — 50.6 — 5922 kHz

(Tęsinys)
Suvestinės pastabos

Koncertas — didelis pasisekimas, tai matyti iš daugybės pakartotų numerių. Jį gadino „politmeno“ numeriai. Kovo 10 d. „Tiesoje“ RTFSR ir Gudijos liaudies artistė Irma Jaudzem tikrai nesigaili komplimentų, tačiau jie yra tikrai pagrįsti. „Zavvu, meistriška, nuostabu“ — tai dažnai pasikartoję epitetai toje recenzijoje. Kitame „Tiesos“ numeryje didelį savo žavėjimąsi liet. liaudies menu išreiškia rusų garsus tenoras Lemieševs. Tai mums visai suprantama: liet. liaudies menas turi giedrumo, natūralaus muzikalumo, jis yra subtilus ir taip esmingai skiriasi nuo to, kas šiandien Tarybų Sąjungoje vadinama „liaudies menu“. Abiejų kritikų atvejų nekreipiu dėmesio į obligatorinius politinius „pagarbinius“ — be jų juk nieko laikraštyje neparašytų... Drg. Jaunzem (latvaitė ar už latvio ištęjęs rusaitė?) betgi savo pastabose išsina iš „normos“ ribų. Pirmiausia ji randa, kad trūksta dainų „nūdieninės, sovietinės tematikos, atspindinčių dabartinį liaudies gyvenimą“. Ar neužtenka blamažo su atliktaisiais politinio numeriais! O jeigu imtų ansamblis tikrai dainuoti tai, ką šiandien dainuoja liaudis, tai uždraustų, sakysim: „Jau pražydo obelys ir kriaušės, pasiskleidė utelės plačiai...“ arba „nūdienė“ kolchozininkų daina: „Verkė gaidys ir višta prie kolchozo prižiūti! Ką nori, tą daryk — į kolchozą nevaryk!“

Toliau drg. Jaunzems skundžiasi, kad ansamblis nors mokė, bet nedaug uzbėkų, latvių bei kitų tautų dainų... Kas čia dabar? Kieno buvo meno dekada Maskvoje — uzbėkų? Ar koncertavo gruzinų ar lietuvių liaudies ansamblis? Gerai pažįsta ansamblis šią tendenciją — jau nuo „tavaršės Zinos“ laikų šitokiomis „baikomis“ švaistosi politinio stachanovininkai! Kas gi sudarė visą ansamblio pasisekimo pagrindą — tyras belaiskis giedras lietuviškumas, o tasai išaugo ir įsikūnijo ansamblyje ne bolševikų deka, — o nežiūrįnt bolševikų siautėjimų ir diktatų! Ir tasai savojų žemė augęs daiktas, tasai juk žavi ir pačia „politiskustvininke“ Jaunzem, kuri tame pačiame straipsnyje rašo: „Mūsų ansambliams galima daug pasimokyti iš lietuvių liaudies meno kolektyvų“. (Ji žiūrėjo ir studentų bei kolektyvininkų saviuoklos ratelių — ansamblių pasirodymų). „Pasimokyti: paprastumo, atlikimo betarpiškumo, įvairumo, muzikalumo, spalvingumo...“

Dėl ansamblio dalykinio lygio
reikia pasakyti, jog ryškiai matyti didelė pažanga. Pirmiausia, kolektyvas turi didelę sceninę praktiką, per daug nesinervina,

nervai neatsiliepia neigiamai į atlikimą. Įvesta keletas vykių patobulinimų instrumentacijos ir technikos srityje. Įvesti mušamieji, „ksilofonas“, labai smarkiai diapazoną plečia viršutinėse oktavose „pikolo“ lumzdeliai, kurie sąskambiu pridūda daugiau aštrumo, ugningos šviesos žaibų. Susidaro išpuolis, kad mušamieji ir pučiamieji instrumentai kiek ima glūstinti kankles. Tiesa, kanklės yra subtilus instrumentas. Gaila, kad švedas neturi dabar progos pasižiūrėti, kaip austrų ir bavarų citrų meistrai yra išstobulinę savo instrumentų techniką. Čia būtų galima nusižiūrėti daug teigiamo. Silpna instrumentuotės pusė yra ir palieka kanklės, nors apskritai instrumentų garsingumas smarkiai pakilo, o tai labai svarbu akomponuojant šokiams.

Kas dar lieka padaryti, yra repertuaro papildymas. Nurodau į Dvariono didelį įnašą, pavyzdiną dalykėlių „Piemenėliai“. Viena, šiuo metu jau aišku: ansamblis yra neginėjamai išsikovojęs savą, neabejotiną vietą lietuvių muzikoje. Jis nėra jokia konkurencija simfoninei arba vokalinei „Kunstmusik“, jisai nėra „quasi operetės“ mėgdžiotas ir jis nėra toks absoliučiai primityvus, kaip mokslinė folkloristika. Dvariono stilium instrumentuotų ir aranžuotų dainų, šokių ir instrumentinių gabalėlių reikia daugia. Vienas švedas visko prirašyti nebegalės. Apskritai paėmus, reikia pasakyti, kad ansamblinis žanras, liaudinės muzikos kultivavimas šiuo metu Lietuvoje yra pilnai išaugęs. Begalybė jaunų ir suaugusių žmonių domisi skudučiais, kanklėmis ir kitais liaudies instrumentais — ne, mažiau kaip fortepionu ir akordeonu. Kad ir nepatiks daugeliui mūsų muzikų, bet taip jau yra — trūkstant mūsos „Hausmusik“ štai matome kylančią liaudies instrumentų pamėgimo. Su tuo faktu reikia skaitytis, nes juk vis tiek, kuo žmogus pradeda muziką domėtis.

Šitoje srityje dabartinė valdžia niekieno nedaro. Reikalas, bolševikiškai tarant, paliktas „saviuokai“. Taip „Tiesoje“ ne kartą skundžiasi skaitytojai, kad niekur negalima gauti skudučiams ir kitiems instrumentams gaidų. Na, ir nėra nuostabu — kada jau bolševikams rūpėjo kultūra, kuri neduoda pasijungiamą agitpropui! Bene tremtyje bus išleista daugiau muzikos gaidų negu pačioje Lietuvoje! Ar nevertėtų ir laisvuose Vakaruose gyvenantiems mūsų muzikos meistrams pagalvoti apie ansamblio žanro papildymą atitinkama literatūra? Juk Mikulskio „Čiurlionėčiai“ yra ypatį neblogas kolektyvas, kuris tuos dalykėlius atliks. Be to, esu giliai įsitikinęs — ansamblis per-

gyvens ir bolševikus — taip, maža ordinų pasipylė ant ansamblio narių, kurių pavardės daugiausia žinomos. Ansamblis tesilaiko trijų savo esmės simbolių, išreikštų jo pavadinime: tegul atstovauja tiems trims dalykams kietai ir be kompromisų. O jie vadinasi: Lietuviškumas, Liaudiškumas ir — menas. (Elta)

Jonui Švedui suteiktas aukščiausias Tarybų Sąjungos menininko titulas: „TS liaudies artisto“ garbės vardas. Užuojautos. Mes suprantam šunišką padėtį, kurion ji pastato tasai „garbės vardo“ suteikimas. Ne-

maža ordinų pasipylė ant ansamblio narių, kurių pavardės daugiausia žinomos. Ansamblis tesilaiko trijų savo esmės simbolių, išreikštų jo pavadinime: tegul atstovauja tiems trims dalykams kietai ir be kompromisų. O jie vadinasi: Lietuviškumas, Liaudiškumas ir — menas. (Elta)

Skaitykite „N-nas“

COMPLETE AUTO REPAIR WORK
• Body and Fender Work
• Expert Tune-Up
• Speedy Car-Wash
• Prompt Towing Service
B & L GARAGE & SERVICE STATION
6249 W. North Avenue
Oak Park
Phone EUclid 6-9526
Pirkite JAV taupymo bonus.

TAUPYKITE PAŠTU

UŽDIRBKITE

3 1/2 %

DABAR MOKAMA

GENERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2216 South Cicero Ave. Cicero, Illinois

VISOS SANTAUPOS IKI \$10,000

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
SAFETY OF YOUR SAVINGS
UP TO \$10,000

The money we lent our Country has bought our richest rewards

We were just trying to keep our Country strong and prepared when we bought our first Defense Bonds. Those were the easy days of 1941, thirteen years ago this month.

It was only after V-J Day that we began to realize that we were doing far more with our Bond buying than lending our Country cash for the war effort. Here's what we saw happening:

All over America new homes were being built with Bonds. Farms were producing more crops with Bond-bought machinery. Sons and daughters were getting extra schooling. And the dream of owning a business of his own was coming true for many a man who had Bonds to give him a start.

U. S. Savings Bonds have helped Americans save on a scale brand new in history — a record unmatched anywhere in the whole world!

Today more Bonds are held in our hands than ever before in the history of these thirteen years — thirty-seven billion dollars worth of them!

Last year we bought 22% more Bonds than the year before; and the figures show that we are holding our Bonds for maximum return — three-fourths of all matured E Bonds are still being held at interest by their original owners.

Yes, it's a happy anniversary story for America's Bond buying habit.

If you're not already buying Bonds — try the easy Payroll Savings Plan

Save any sum you wish — a couple of dollars a payday or as much as you can spare. You never miss the money because it's saved for you — before you even get your check. And when enough has accumulated, it's automatically invested in a Series E Bond, in your name, and the Bond turned over to you. Then your savings begin earning you an average 3% interest, compounded semiannually, when the Bonds are held to maturity!

The Savings Bond Habit Brings Happy Returns — Buy more in '54!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

C. L. D. D.
Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8, tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisai uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REpublic 7-8668
Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.
DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Subat. ir Nedel. tik susitarimui.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namy Telefonas: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Sautite Midway 3-0001
DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63RD STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiadi. ir sekmadi. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlOCK 4-7899
Namy tel.: Hilltop 5-2557
KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vaiky ir Motery Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treči. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, sešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namy TR 4-1765
Dr. Kestutis Aglinskis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51ST STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10-12, ketv. ir penkt. 6-8 p. p., treči. ir sešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PROspect 6-1795
Rezid.: TRIangle 4-1765
DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlOCK 4-5849
Rezidencija: HEmlOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi. Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antradi. nuo 1-5, Trečiadi. ir Seštadienį tikrai susitarus.
Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, seštadieniais 2-7 p. p., išskyrus sekm.
Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-6614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GESTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Seštadienį 2-4 po pietų.
Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telefonai: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35TH STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadi. ir seštadi. uždaryta.
Ofiso Telefonai: PROspect 6-3836
Rezid. Telefonai: REpublic 7-9199
GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tikrai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius. MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 SO. KEDZIE AVE.
Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49TH COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. rytė ir 5-8 val. vak. Seštadi. 10-2 ir 4-8. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.
Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Motery Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. po pietų.
Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Seštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v. Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.
Pirkite JAV taupymo bonus.
7 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNESDAY, JULY 7, 1954

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsilieps, Sautite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antradi., ketvirtadi. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.
Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PROspect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63RD STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais iki Labor Day uždaryta.
DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71ST STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonai: GRovehill 6-1321
Jei neatsilieps Vincennes 6-3900
DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63RD STREET
Tel.: HEmlOCK 4-5524
Hours by appointment only.
DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA —
kaujų ir sanarių ligos.
2435 WEST 69TH STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Išvyko atostogų.
Grįs liepos 12 dieną
Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63RD STREET
(kampas Washenav ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv. Kasdien 6-8:30, išskyrus treči. ir sešt. Tel.: PROspect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street. Kasdien 6-8:30, antradi. ir ketv. 1-3, seštadienį 11-1.
Telef.: Townhall 3-0959
Namy telefonai: HEmlOCK 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.
Telefonai: ofiso Cliffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktadi. 6:30 — 8:30 val. vak. Seštadienį 2-4 v. p. p.
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Atostogose iki rugpjūčio 5 d.
Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: penktadi. 7 P. M. iki 8:30 P. M., kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sešt. 4-6. 4038 SO. ARCHER AVENUE
Telef.: ofiso PROspect 6-9400
Rezid.: HEmlOCK 4-3851
Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA - CHIRURGE
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro. Seštadi. 4 popiet; trečiadi. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31ST STREET
(Kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 8 val. Seštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.
Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
(VASKEVICIUTE)
Kaulų fraktūroms įtvirtinti, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojomis ir rankomis visu sistemų Protezi. Orthop. pėdos Ploketės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandžai ir t.t. VAL.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084
KITATAUČIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonai: YArds 7-0554
Jei neatsilieps Sautite: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. rytė, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.
AR JIESKAI DARBO?
— SKAITYK KASDIEN —
NAUJENAS
— IR TENYK SKILTIS —
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taigpi perka ir parduoda ir progas suzino tikrai per
NAUJENAS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skaibiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių takų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VICTORY 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Važiavo miegodama

Mrs. Klunk, 59 m. amžiaus, privatinė galestingoji sesuo Elgin ligoninėje, dirbo per naktį ligoninėje ir sekmadienį rytą 7:30 val. važiuojo automobiliu namo, 122 Waverly Rr., Barrington.

Kadangi buvo labai pavargusi, bevažiudama ėmė snausti ir pagaliau visai užmigo. Automobilis "pats" ėmė vaikščioti iš vienos gatvės pusės į kitą, užšokdamas ant šaligatvio, nuversdamas elektros stulpą, nunešdamas kito namo prieangį, atsidurdamas į medį, pagaliau sustodamas prie vieno namo ties vyruogynų ir rožių lysve. Po kurio laiko Mrs. Klunk žiovaudama išlindo iš beveik visiškai sudaužyto automobilio, klausdamas, kas gi čia pagaliau atsitiko. Namų šeimininkė tuo pašaukė policiją, kuri Mrs. Klunk nugabeno pas gydytoją.

Mrs. Klunk visai maža tebuvo sužeista. Ji net išgąsčio neparodė po šitokio pasivažinėjimo. Gydytojas sako, jog ji, matyt, važiudama, buvo visiškai užmigus.

Be sąmonės 144 dienas

Cook apskrityje ligoninėje gulė 35 m. amžiaus taksio vairuotojas J. Brookhouse, kuris ten yra jau 144 dienas be sąmonės. Jis prieš tai buvo užpultas ir smarkiai sumuštas banditų, kurie iš jo atėmė \$18. Jo žmona

"Did you say FOUR-FORTY-THREE? Why that's U. S. Savings Bonds... \$4 for every \$3 invested."

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

Chicagos opera

Chicagos operos repertuaras šiam sezonui susidarys iš aštuonių operų. Kiekviena opera bus statoma po du kartus. Iki šiol yra paskelbtos septynios operos, kuriose svarbiausias partijas dainuos šie dainininkai:

Bellini "Normoje" — Maria Callas, Giulietta Simionato, Mirto Picci ir Nicola Rossi — Lemeni. Puccini "Toscoj" — Eleonora Steber, Giuseppe di Stefano ir Tito Gobbi. Donizetti "Lucia di Lammermoor" — Maria Callas, Giuseppe di Stefano. (Tuo tarpu dar nėra žinoma, kas dainuos žymesnes Enrico Ashton, Raimondo bei Alisos partijas). Rossini "Sevilijos kirpėjuje" — Giulietta Simionato, Leopold Simoneau, Tito Gobbi ir Nicola Rossi — Lemeni. Bizet "Carmen" — Giulietta Simionato, Irene Jordan, Mirto Picci. (Escamillo dar taip pat nepaskelbtas). Verdi "Traviatoje" — Maria Callas, Leopold Simoneau. (Kas dainuos Giorgio Germont, dar nepaskelbta). Amerikiečių kompozitoriaus Vittorio Giannini operoje "The Taming of the Shrew" visi aktoriai bus sudaryti iš amerikiečių dainininkų. Iki šiol nėra žinoma, kad joje dainuos Irene Jordan.

Vyriausias operos dirigentas yra Nicola Rescigno. Operos biletas bus paruoštas Annos Pavlovos mokinės Ruth Page. Mažesnes partijas atliks vietiniai dainininkai. Choras taip pat bus sudarytas iš čikagiečių. Dar taip pat nėra žinoma, kuriose operose dainuos David Poleri. Šį dainininką Chicagos gyventojai puikiai prisimena iš "Carmen", kurią praeitą sezoną buvo atsižvelgusi New York City Opera.

Chicagos operos vadovaujantieji dainininkai surinkti beveik vien iš Milano Scalos: Callas, Picci, di Stefano, Gobbi, Simionato, iš kurių ypatingai pažymėtini Maria Callas ir Giuseppe di Stefano, šiuo metu, tur būt, vienas iš pačių geriausių tenorų.

su trimis nedideliais vaikais nuolat skambina į ligoninę, teiraudamasi, kokia vyro sveikata. Šeima turi gyventi iš \$34 kompensacijos, kuri vyrui mokama.

IŠVYKSTA Į EUROPA

MARIJA RUDIENĖ IR ANTANAS RUDIS

Inž. Antanas Rudis kartu su žmona šio mėnesio 8 d. iš New Yorko laivu SS United States išplaukia į Europą, kur praleis apie šešias savaites. Jie keliauja su Illinois Manufacturers Association organizuota pramoninkų ekskursija susipažinti su Europos pramone ir prekyba, o taip pat aplankyti istorinių ir meno atžvilgių įdomesnių vietų. Ponai Rudžiai lankysis Anglijoje, Olandijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje ir Ispanijoje. Rugpjūčio pabaigoje laivu iš Gibraltaro grįš į Jungtines Valstybes.

Šios pramoninkų ekskursijos dalyviams lankantis įvairiuose

Europos kraštuose numatyti oficialūs priėmimai pas tų kraštų vyriausybes atstovus, o taip pat Amerikos ambasadoje, pasiuntinybėse ir konsulatuose.

Ponai Rudžiai žada, kiek sąlygos leis, susitikti ir su Europoje gyvenančiais lietuviais, susipažinti su jų gyvenimo sąlygomis ir veikla.

Inž. Antanas Rudis kartu su žmona yra stambios metalo apdirbimo įmonės, Rockwell Engineering Company, esančios Blue Island, Illinois, savininkai — partneriai. Jų įmonėje dirba apie šimtas darbininkų. Įmonė gamina plieno įrengimus laivų

nui, aviacijai, metalines dalis tiltų, užtvankų statybai, atlieka specialius užsakymus kariuomenei, geležinkelams ir kitos rūšies plieno statyboms.

A. Rudis aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Šiuo metu jis yra Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro pirmininkas, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas, Amerikos Lietuvių Tarybos narys, pirmininko L. Šimučio alternatas, Lituanistikos Instituto Patikėtinių Tarybos pirmininkas ir t. t. Ponia Marija Rudienė yra žinoma moterų veikėja, buv. Chicagos Lietuvių Moterų Klubų pirmininkė. A. B.

Gegužinė prieglaudos seneliams

Liepos 7 d. Oak Forest seneliams valdžios ruošiamas piknikas. Bus ir tam tikra programa. Tokios gegužinės ruošiamos kas metai. Paprastai atvyksta iš toliau žmonių, kurie senelius apdovanoja.

Garsinkitės "N-nose"

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Grįžo iš SLA seimo

Dr. P. Grigaitis praeitą šeštadienį popiet grįžo iš SLA 48 seimo iš Wilkes-Barre, Pa.

Jis sako, jog seimas praėjęs neblogoje nuotaikoje, nors ir pasitaikę nemaža ginčų dėl smulkmenų ir asmeninio pobūdžio klausimais.

Svarbiausias šiam seimui pateiktas svarstyti dalykas buvo pataisytos konstitucijos projektas, kuris tačiau liko nesvarstytas, nes įstatų komisija siūlė savo projekte stambių pakeitimų SLA organizacijoje. Seimas nutarė jį perduoti naujai išrinktai įstatų komisijai ir Vykdomajai Tarybai peržiūrėti, pataisyti ir pateikti ateinančiam seimui, kuris bus 1956 metais Detroito.

Seimo metu oras buvo geras, ne ką šiltesnis kaip 70 laipsnių. Viešbutis (Sterling Hotel) patogus, maistas geras ir ne per brangus.

Delegatų dalyvavo apie 140, nors ne visi atėdavo į kiekvieną sesiją. Seimas galėjo būti baigtas daug anksčiau.

Mišlių karalienė

Stasė Pautienienė (Cicero), dail. J. Pautieniaus žmona, praėjusį sekmadienį suruoštoje lietuvių lojalumo dienoje Vytauto Parke laimėjo mišlių karalienės titulą ir ta proga gavo dovanų, kurių bendra vertė siekia artį \$1,000. Komisijos pateiktas mišles ji visas atspėjo.

Savo laikui Lietuvoje jos vyras J. Pautienius meno mokyklos buvo deleguotas į kaimus rinkti tautosakos bei tautodailės ir ta proga jis didelį dėmesį kreipė į mišles. Remdamasis prof. Būga, jis tvirtina, kad lietuviai turi apie 25,000 mišlių.

Mišlių karaliaus titulą laimėjo Kostas Januška, 6942 South Maplewood. K.

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, JULY 7, 1954

Sophie Barcus radijo gegužinė

Sophie Barcus radijo programai, kuri perteikiama klausytojams net 8 kartus savaitėje, tiek senosios, tiek naujosios lietuvių kartos tarpe yra labai populiari, nepaprastai mėgiama ir klausoma. Už tai nuostabu, kad ir į jos rengiamus parengimus suvažiuoja nepaprastai daug žmonių. Ir jei į metinius žiemos koncertus žmonės nebesutelpa salose, tai už tai į vasaros metu rengiamas gegužinės suvažiavimas tikstančiai lietuvių ne tik iš Chicagos ir jos apylinkių, bet ir iš tolimų vietų.

Ir šiais metais, liepos 11 d., "Liberty" sode rengiamas Sophie Barcus radijo programos piknikas bus didelė lietuvių šventė. Piknikautojai turės progos pasiklausyti gražios muzikos, dainų, pailsėti ir praleisti sekmadienį nepaprastai gražioje gamtos aplinkoje. Kas išalks — galės pasistiprinti gerų šeiminių vedamųjų valgyklų, o ištroškę atsigalvins visokiausios rūšies gėrimais. Žodžiu, diena bus galima praleisti nepaprastai gražiai ir įdomiai. O įvairių konkursų varžovai (bus specialūs konkursai vaikams ir suaugusiems) bus apdovanoti dovanomis. O kiti laimėtojai gaus gražių dovanų.

Tad galima būti tikriems, kad niekas taip gerai ir linksmai nepraleis šią vasarą sekmadienio, kaip tie, kurie atvyks į Sophie Barcus radijo pikniką šį sekmadienį, liepos 11 d., Liberty sode. N. Grigonis

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Garsinkitės "N-nose"

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TURRET LATHE OPERATORIAL

- GEROS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS

Box 4516 — 1739 So. Halsted Street

CHICAGO 8, ILLINOIS

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKIA SILKO ISBAIGEJŲ
mūsų sauso valymo įmonei.
Reikalingas patyrimas.
Darbas nuolatinis.
Daug priedų ir krautuvis lengvatų.
Darbo rąstinė
3-me aukštė

MARSHALL FIELD
& COMPANY
111 No. State Street

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai

COMBUSTIONEER stokeris iš Deluxe 2 butų namo, puikiam stovyje. Vartotas 5 metus. Universal deluxe su stalo paviršiumi gaminis pečius.
1035 Hull Terrace, Evanston
Davis 8-6929

RENTING IN GENERAL
Nuomos

SAUGATUCK, MICH.
3 DALINAI furnišuoti, apšildomi katedžiai. Gali būti išnuomoti išsienams metams arba tikrai vasarą savaitėmis. arti Lake Michigan, 135 mylios nuo Chicagos. Mrs. Kazin, 10840 S. Vernon, Waterfall 8-1247 ar Twin Gables Hotel, Saugatuck, Mich.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas antrame aukšte iš kiemo pusės. Namuose visą dieną. 2732 W. 39th St.

ISNUOMOJAMAS gražus kambarys, su valgiu. Šeimininkė taip pat plaus jūsų rūbus. Skambinti po 7 vakarais
REliance 5-7984

4 KAMBARIAI be baldų. Užpakalyje užveiga-taverna. 1635 W. 35th Street.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildytą išplautus plytų tarpus. Taisk kaminius ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalingi krepkitės į lietuvių.
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
Grovehill 6-4177

Alec says:
"You can't hurt ME..."

but a BOY has
only ONE life

Sure, little boys can be a headache sometimes. But what if something happened to one of them? Some little guy would miss a lot of life if he were hurt or killed by your car. But you'll never miss the seconds it takes to slow down near schools. Make up your mind to...

DRIVE CAREFULLY—the child you save may be your own!

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

Skaitykite "N-nas"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Perdavimui

GREITAM PIRKIMUI

Parduodamas naujas mūrinis 4 šviečių kambarių bungalow. Namai 3 metų senumo. Automatiškas šildymas alyva. Nedideli takai. Galima greitai užimti. 57-toj gatvė už Pulaski Road. Visa kaina tik \$13,900.

Jei nori gražiai gyventi naujame name, nedelsdamas skambink man.

P. LEONAS

F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE

3145 W. 63rd Street

HEmlock 4-4300

Buto tel.: PR 8-0097

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS

6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

Tarpininkaujame perkant ir pardodant namus, biuzinų ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizujame klientams nemokamai nuosavybės dokumentus.

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PROspect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-6599 (vak.)

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus parduvimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

\$200 IMOKĖTI, \$20 MENESIUI
Lemonte, tik 20 mylių nuo Chicagos, ant Archer Ave., prie 151-mos gatvės, parduodami žemės sklypai, nuo 1 akro iki 20 akro. Gražūs užuolynai ir prie autobusų susisiekimo. Gera žemė ūkininkauti ir namams statyti. Apžiūrėti šeštadienį ir sekmadienį visą dieną. Pardavėjas lietuvis Mr. Songaila, Lafayette 3-3500. 4106 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.

CICERO—6 kambarių mūrinis Georgian. Čerpių maudynės, alyvos šiluma, 2 karų garažas. Netoli susisiekimo ir mokyklų.
1225 SOUTH 59th AVE.

PIGIAI parduodamas kampinis biuzinas namas su sale, gyvenamą butu (antrame aukšte) ir garažu. Namo adresas 2259 W. Cermak Rd. Dėl sąlygų kreiptis kasdien po 4 valandos popiet adresu 3412 So. Lowe Ave. Telefonas FR 6-4087.

GREITAM parduvimui, 6 butų medinis, apkalts namas, 4541 So. Hermitage Ave. Yra maudynės. Pajamų \$150 i mėnesį per būtu savininkus. Parduodamas už \$12,000. Imokėti \$3,000. Sautki HE 4-2012 arba VA 7-2895.

NASLĖ parduoda greitai mūrinį 2-ju aukštų namą, 3-4-6 kambariai. Garo stokeriu apšildomas, 2 automobilų garažas. Arti 79-tos ir Emerald Ave. Bažnyčios ir mokyklos. Apžiūrėti susitarus šeštadienį, sekmadienį. Tuojau galima užimti. Iškainuotas \$16,000. Skambinkite Cicero, Townhall 3-3586

BUSINESS CHANCES

TAVERNA — degtinė, alus. Modernūs gyvenimui kambariai. Viskas už \$15,000. Lengvos išmokėjimo sąlygos, ar mainoma i nuosavybę Chicagoje. C. J. Baumel, Wisconsin Rapids, Wis.

GROSERNĖ ir mėsos krautuė. Seniai įsteigtas biuzinas. Daro \$1,500 apyvartos i savaitę. 5 kambarių butas. Kaina \$6,500. 1855 West 63rd St.

PARDUODAMAS restoranas dėl ligos. Pilna kaina \$2,700 arba geriausias pasiūlymas. 3475 Archer Ave.

STANDARD FEDERAL DIDELES INVESTACIJOS I GARANTUOTAS VALDŽIOS VERTYBES PADARO JA SAUGIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA CHICAGOJE

CONDENSED STATEMENT OF CONDITION AS OF JUNE 30, 1954

ASSETS		LIABILITIES	
Cash and U. S. Gov't. Bonds	\$8,579,478.78	Members'	
U. S. Government Guaranteed		Savings Accounts	\$36,826,721.81
Home Loans to Veterans	25,100,522.32	Reserves and Surplus	3,715,062.00
Office Building, Vaults		Liabilities	5,690,160.33
and Equipment	1.00		
All Other Assets	12,551,942.04		
TOTAL ASSETS	\$46,231,944.14	TOTAL LIABILITIES	\$46,231,944.14

Iš šio pareiškimo matome, kad beveik visi taupytojų padėti pinigai yra investuoti į garantuotas valstybės vertybes.

Kiekviena sąskaita Federal Savings and Loan Insurance Corporation apdrausta iki \$10,000.00

MOKAME 3% METINIO DIVIDENDO.

Pinigai padėti prieš liepos 12-tą neš dividendus nuo pirmos dienos.

TURTAS — \$46,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trenčiadieniais visai neatidarama.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141